

A

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1906. évi szeptember hó 7-ik napján Nagyváradon

SULYÓK ISTVÁN esperes és BARY JÓZSEF gondnok
keftős elnöklete mellett tartott őszi

RENDES KÖZGYÜLÉSE és BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

AZ EGYHÁZMEGYE.

NAGYVÁRAD

ERESZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJA

1906.

A

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1906. évi szeptember hó 7-ik napján Nagyváradon

SULYOK ISTVÁN esperes és BARY JÓZSEF gondnok
kettős elnöklete mellett tartott őszi

RENDES KÖZGYÜLÉSE és BÍRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

AZ EGYHÁZMEGYE.

NAGYVÁRAD

LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJA

1906.

A bihari ev. ref. egyházmegye 1906. évi szeptember hó 7-én
Nagyváradon tartott őszi rendes közgyűlésének és bírósági
üléseinek

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Jelen voltak SÜLYOK ISTVÁN esperes és BARY
JÓZSEF e. m. gondnok kettős elnöklete mellett:

Csillag Lajos bojti lelkész, Szemes László sz.-jánosi
lp., Nádudvary Lajos borsi lp., Csák Máté nagyváradi
lp., Lévai Mihály nagykerékii lp. mint egyházi, — Kiss
Elek, Hegyesi Márton, Miskolczy Árpád, K. Nagy Sándor
világi tanácsbírák; Zsigmond Ferencz ártándi lp. köz-
pénztárnok; Csernák Béla furtai lp., Kiss Antal berettyó-
szentmártoni lp. egyházi, Tatár Zoltán, Hegyesi Pál dr.
világi jegyzők.

Thury Kálmán dr. ügyész.

Sáfrány Lajos tanítóképző int. igazgató, egyházmegyei
könyvtárnok.

Eszenyi Károly m.-keresztesi és Eröss Károly váncsodi
tanítók, mint a tanító-testület képviselői.

Biharról Rigó Lajos lp., Biharpüspökiből Bugyi
Sándor lp., Bojtról Lakatos Lajos gondnok, Csatárról
Szücs László lp. és Mészáros János gondnok, Darvasról
Molnár Vince lp., Fugyiból Nagy Elek lp., Fugyivásár-
helyről Varga Gedeon lp., Hegyközpályiból Bornemissza
Ferencz gondnok, Hegyközsáldobágyról Bokross Benedek
lp., Hegyközujlakról Bugyi Mihály lp., Kisszántóról
Keresztessy Károly lp. és T. Szappanos József gondnok,
Kisjenőről Hegedüs Ferenc lp., Lessről Konrád Géza lp.,
Mezőkeresztesről Szigethy Elek lp. és Keresztesi Lajos
gondnok, Mezőtelkiből Nánássy Imre lp. és Cséki Sándor
gondnok, Nagykerékiből Nagy János gondnok, Nagyszántó-

ról Szathmáry László lp. és Zétényi Károly gondnok, Nagyváradról Máté Lajos és Sinka László algondnokok, Örvéendről Biró Ferenc lelkipásztor, Paptamásiból Major Gyula lp., Pelbárthidáról Holkó József lp., Pusztajlakról Doma Gyula lp., Révről Bodor Pál lp., Siterről Leményi Ferencz gondnok, Szalárdról Surányi Lajos lp., Szentjánosról Könyves Lajos presbyter, Váncsodról Bethlendy Sándor lp. és Szőke István gondnok, mint az egyházak képviselői.

Számos érdeklődők között jelen voltak: Csutoros Elek amerikai magyar ref. esperes, továbbá E. Kis Jenő, Pap Imre, Vilmányi István tanítók.

53. szám. Mindenekelőtt Esperes imádkozik, áhitatos imádságával magával ragadja a jelenlevők szívét-lelkét; a minden áldások Istenétől sikert, áldást kér közgyűlésünk munkálkodására is. Majd üdvözli a jelenlevőket s

a közgyűlést — a jelenlevő egyházi képviselők igazolása után — megnyitja.

54. szám. Az esperes jelenti, hogy a távollevő közgyűlési tagok közül távolmaradásukat igazolták: Makai Károly élesdi, Sipos János pósalakai, Leelőssy István kismarjai, Bod Ferencz csökmői, Szabó István jákóhodosi lelkipásztorok.

Tudomásul szolgál.

55. szám. Sulyok István esperes a közgyűlés megnyitása után őszinte elismerés szavaival emlékezik meg arról, hogy Degenfeld József gróf, egyházkerületi főgondnok, főgondnoki hivataloskodásának tizedik évét tölti be az évben; az elmúlt tíz év bizonyosságot tett arról, hogy Egyházkerületünk választása a legméltóbb férfiura esett, aki azóta minden erejével, sokszor testi, lelki nyugalmának feláldozásával is ref. egyházunk megerősítésén, felvirágoztatásán munkálkodik. Miért is egyházmegyénk az esperes indítványára

Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok urat főgondnoki hivataloskodásának tizedik évfordulója alkalmából a legőszintebben, a legmelegebben, egyhangu lelkesedéssel és örömmel üdvözli; megbizsa az esperest és gondnokot, valamint a kerületi

gyűlésen megjelenő képviselőjét, hogy nevezett főgondnok urat bihari ref. egyházmegyénk nevében küldöttségileg keressék fel, s az egyházmegye üdvözlétét, áldáskívánatát személyesen adják át neki.

56. szám. Sulyok István esperes beterjeszti Nagyváradon 1906. augusztus hó 27-én kelt, kinyomatott s minden egyháznak, s egyházmegyei tisztviselőnek megküldött esperesi jelentését a bihari ev. ref. egyházmegye 1905. évi vallás-erkölcsi állapotáról, amint következik:

Nagytiszt. s tekint. egyházmegyei közgyűlés!

Az egyházlátogatási jegyzőkönyv alapján egyházmegyénknek 1905. évi szellemi és anyagi, belső és külső állapotáról a következőkben van szerencsém jelentésemet megtenni.

I. Vallás-erkölcsi állapot.

Eltételezve attól, hogy egynémelyik gyülekezetünkben a korszellem destruktív törekvése kétségtelenül észlelhető: egyházaink legtöbbjének vallás-erkölcsi életében több a felemelő és megnyugtató. A hithűség, az áldozatkészségben megnyilatkozó s nagy feladatok megoldására képesítő öserő még mindig oly módon jelentkezik, hogy egyházaink fokozatos fejlődése kétségtelen.

Az isteni tiszteletet főleg az ünnepeken nagy, de közvasárnapokon is szép számmal látogatják a hivek 25, közép számmal 16 egyházban. E tekintetben a darvasi gyülekezet képez kivételt, ahol nem elég erős az Ur házának szeretete. Ünnepe és vasárnap délelőtt minden egyházunkban predikációt tartanak lelkészeink, vasárnap délutánonként pedig 23 egyházban kátémagyarázatot, 9-ben váltakozva káté és biblia magyarázat, 3-ban csak biblia magyarázat, 6-ban a gyülekezet csekély számára tekintettel imádság van gyakorlatban. A lessi egyházban egyáltalában nem tartanak délutáni isteni tiszteletet. E helyen örömmel emelem ki, hogy Váncsodon, ahol eddig a vasárnap délutáni templomozás szintén szünetelt: a helyzet megváltozott.

Hétköznapi délelőtti isteni tiszteletet 29 egyházban

tartanak. A hétköznapi istenitisztelettartás csak a bűnbánati hetekben van szokásban 9 egyházban. Darvas, Fugyi, Less, Nyüved és Pelbárhida egyházakban egyáltalában hiányoznak a hétköznapi templomozások. E tekintetben hanyatlás történt Fugyiban, hol ezelőtt a szombat déleesti isteni tisztelet gyakorlatban volt. Egyházmegyénk területén a hétköznapi délután való templomba járás nincsen szokásban; a bűnbánó hetek délutánján azonban 8 egyházban mindenkor rendes isteni tiszteletet tartanak.

A bibliamagyarázat tartása hétköznapon Fugyi, Fugyivásárhely, Less, Pósalaka és Rév egyházak kivételével mindenütt gyakorlatban van és pedig az adventi időszakban hetenként egyszer 23, kétszer 5, adventtől böjtig hetenként egyszer 2, adventtől husvétig hetenként egyszer 4, kétszer 2, csak a böjti időben 1 egyházban.

A konfirmáció-oktatást 31 egyházban vagy kizárólag a lelkészek vagy a lelkészek utasítása mellett tanítók, 11-ben pedig csak a tanítók teljesítik. Konfirmációi oktatásban, a hegyközszáldobágyi egyház kivételével, ahol törvényellenesen azok is tanításban részesülnek, akik életök 12-ik évét szeptember hó 1-ig betöltik, a törvényszerű életkort betöltött gyermekek részesülnek.

Az 1905-ik év folyamán egyházmegyénk 42 egyházában az Urasztalához 35148 egyén járult és így a népességnek 58 százaléka, amely számból egy-egy alkalomra 5858 esik. Betegeknek bármikor is kiszolgáltatják az urvacsorát 19 egyházban, míg 23-ban kizárólag csak a rendes urvacsora osztás napjain.

Szektáriusok 24 egyházban vannak és pedig nazarénusok 86-an; baptisták 374-en, felekezeten kívül állók 240-en. Megjegyzem, hogy a nagyváradi egyház számszerűleg csak azokat a baptistákat mutatja ki, akik szabályszerű kitérés útján egyházunkból kiléptek.

Az egyházi szertartások mellőzése 15 egyházban fordult elő; így a keresztelezés 16 esetben 5 egyházban, aránylag nagy számban (8) Puszt-Ujlakon; az esketés 20 esetben 9 egyházban és a temetés 14 esetben 4 egyházban, hol Puszt-Ujlak ismét 7 esettel szerepel.

Lelkészi békéltetésre 5 egyházban 15 pár visszás

házas jelentkezett; kevesebb mint az előző esztendőben. Sajnos azonban, hogy a számbeli csökkenés inkább arra enged következtetni, hogy a lelkipásztori intést a megváltozott viszonyok között mindegyre kevesebben kéri. A vadházások számában, ha igaz és megbízható a jelentés, fogyás tűnik elő, amennyiben 36 egyházban 258 egyén él törvényes házasságon kívüli állapotban, míg a múlt évben ilyenek 272-en voltak. Legnagyobb számmal vannak H.-K.-Ujlakon (26) és Váncsodon (16). A nagyváradai egyház e tekintetben számszerű adatokat nem közölhet.

A szegények gondozására vonatkozó egyh. törvény végre van hajtva 29 egyházban; nincsen végrehajtva 13-ban, mivel vagy a község kezeli a szegényügyet vagy segélyre szoruló szegények egyáltalában nincsenek.

Az iskolás növendékek között 21 egyházban tandíjelengedésben részesült 206 tanuló 702 K 76 fillér értékben. Tankönyv és ruhaszegélyben 13 egyházban 261 gyermek 501 kor. 5 fill. értékben.

A kegyes adományok és hagyományok összege, nem értékelve az Urasztalára természetben hozott adományokat, a templomi persely-bevétellel együtt 46,436 K 09 fillér, amelyben bentfoglaltatik egy emelkedett gondolkozásu, róm. kath. vallásu férfiunak, néh. Tumszeng Adolf a mezőtelegdi egyház javára tett hagyatéka, ki 20,000 K értékű házat az özvegy szolgalmi jogának fenntartásával adományozta. Egyébként az adományozások egyházanként következők:

1. *Ártádon.* Hámos Ágnes emlékére 2 K, Szendrey Lajos emlékére 2 K, Fülöp István emlékére 6 K, Hegyesi Rozália emlékére 10 K, Kajcsa Juliánna emlékére 2 K, Nagy Bálint emlékére 5 K, Ifjuság ajándéka 3 K, Losonczi Dánielné emlékére 2 K, Szőke Imréné ajándéka egy szószékterítő 40 K értékben, Sáhi Sándor urasztalra 5 K 40 fillér.

2. *B.-Szt.-Márton.* Urasztalhoz kenyeret adtak: Ifj. Dancsházi József, Dancsházi Lajos, Jánki János, ifj. Veres Imre, id. Dancsházi Sándor és Szilágyi László 12 K értékben. Bort adtak: Ifj. Dancsházi József és Cs. Nagy Lajos 6 K. értékben. Szegényalapra: Füredi Mihályné, Török Agnes 3 K. Orgonaalapra: Bogdán János 20 K,

Mészáros Etel 20 K, báljövedelem 22 K. Iskolai pénztárra többen 14 K. Községi előjáróság közszükségletre 33 korona.

3. *Bihar.* Konfirmándus növendékek urasztalra egy terítőt adtak 26 K 80 fill. értékben. Egyháztagok urvasorához kenyeret és bort adtak 24 K értékben.

4. *Biharpüspöki.* Urasztalhoz kenyeret és bort adott: Özv. Szilágyi Sándorné 13 K értékben, Nyéki Lajos kenyeret 4 K 80 fill. értékben. Templomjavításra többen 177 K 40 fillért.

5. *Bors.* Többen 76 K. Gépkeresetből 500 K. Urasztalához: Telegdi Károly, Szücs Sándor és Dömök Kálmán 13 K.

6. *Bojt.* Urasztalra kenyeret és bort Pető J. Zsigmond 38 K értékben. Végrendeletileg hagyományoztak: id. Vékony Márton 20 K, Csizmadia János 10 K toronyalapra.

7. *Csatár.* Ujlaki Imréné 20 K, Szabó Sándor 400 K. Urasztalra kenyeret és bort többen 34 K értékben.

8. *Csökmön.* Nagy D. Imre 100 K, id. Tóth Ferencné 4 K, többen 82 korona egyházfenntartási alapra.

9. *Darvas.* Orgona alapra többen 23 korona, Fejér Sándor 5 korona.

10. *Élesd.* Urasztalra kenyeret és bort adtak többen 36 K értékben. Id. Pusztai József 1 v. búzát 3 K 30 fill. értékben.

11. *Fugyi.* Urasztalra többen kenyeret és bort 15 K értékben.

12. *Fugyivásárhely.* Urasztalra kenyeret és bort többen 18 K értékben. Egyháznak özv. Székelyné 4 K, Baki György 5 K, báljövedelem 12 K.

13. *Furta.* Néh. Kállai Imre 10 K, Ádám Juliánna 10 K, Erős Juliánna 2 K, Szabó Rebeka 10 K, Nagy Sándor 10 K, Molnár Mária 2 K, Bereczki Eszter 10 K, Jenei Rebeka 10 K, Bercsi Imre 10 K, néh. Bóji Sámuel 100 K, Herczeg Péter 4 K, Molnár Erzsébet 10 K, H. Szabó Sándor 20 K, Soós Juliánna 10 K, Nagy Károly 5 K, Erős Antal 10 K, Csapó Karolina 2 K, P. Juhász Imre 10 K, N. N. 10 K, N. N. 10 K. Jegyzőbál jövedelemből 8 K, dr. Wolafka Nándor prépost adománya

100 K értékben, építéshez homok. Özv. Török Istvánné egy selyem abroszt 150 K értékben. Urasztalra többen 50 K értékben.

14. *Hegyközkovácsi.* Egyházfenntartási alapra özv. Zathureczky Albertné 10 köből buzát 136 K 10 fill. értékben, egyháztagek 141 liter buzát 14 K 10 fill. értékben. Urvacsorához kenyeret és bort többen 40 K értékben.

15. *Hegyközpályi.* Egyháztagek adósságtörlesztésre nyári legeltetést 273 K értékben. Orgona alapra: néh. Gyarmati Lajos 20 K, néh. Vajda Imre 20 K, néh. Oláh István 20 K, néh. Pető Andrásné 20 K. Közsükségletre: néh. Kiss Jánosné 10 K, néh. Ozsváth Ferenc 10 K, néh. Szücs József 10 K, néh. id. Tari István 10 K. Urvacsorához kenyeret és bort adtak többen 16 K értékben.

16. *Hegyközsáldobágy.* Lucskai Balázs 4 K, Kis Dániel 4 K, Lucskai Sándor 4 K. Iskola kutra a község 83 K, lakosok 30 K. Urasztalra: Szebeni József és neje, Lakatos József és neje, H. Petri Sándor és neje, B. Nagy Sándor és neje, Ujfalussy István és neje, Fábri Károly róm. kath. bort adtak 25 K 20 fill. értékben, Szabó Mátyás és neje, Sós Lajos és neje, Zsiri Sándor és neje, Szebeni Gyula és neje, özv. Lucskai Mihályné, Bartus István és neje kenyeret adtak 15 K 60 fill. értékben.

17. *Hegyközüjlak.* Koós László hagyatéka 10 K. Urasztalához kenyeret és bort adtak többen 15 K értékben.

18. *Kismarja.* Orgonajavításra s templomi szószék és padok újra festésére: Özv. Deáki Istvánné 600 K, kismarjai fogyasztási szövetkezet 220 K, temetkezési egyesület 100 K. Szunyogh Zoltánné szószék és urasztali terület 100 K értékben.

19. *Kisszántó.* Urasztalra többen kenyeret adományoztak 6 K értékben.

20. *Kisjenő.* Zoványi Ferenc urasztali használatra 2 drb tálcát adott 10 K értékben. Többen az urasztalra kenyeret és bort adományoztak 8 K értékben.

21. *Less.* Harangalapra: Cs. Nagy Lajos 1 K. Közsükségleti pénztárnak: Mester Atilla 3 K, Hári János 3 K. Poósai büntetéspénz 3 K 30 fill., Mittelmann Ignác 2 K. Templomjavítási pénztár: Szilágyi Gábor 8 K, Nagy József két napi munkadíja 2 K. Urasztalra kenyeret, bort

adtak: Nagy József, Keszthelyi Sándorné, Krizsár Rezső, Konrád Gézáne, N. Molnár Sándor 18 K értékben. Táncmulatság jövedelme 65 K 80 fillér.

22. *M.-Kakucs.* Urasztalra kenyeret és bort adtak többen 5 K 96 fill. Templom kerítéshez oszlopokat adományozott gróf Zichy Ödön 21 K 60 fill. értékben.

23. *Mezőkeresztes.* Urasztalra kenyeret adtak: Lovas Gáspár, Madurkay Tivadarné, Kereszturi Lajos, Szigeti Elek két ízben, Juricskay Ákos, Halász Kálmán két ízben 5 K 80 fill. értékben. Hagyományok: K. Varga Lajos 4 K, Simándi Péter 10 K, Székely Sára 20 K, Pető Lajos 10 K, K. Pap Gábor 20 K, Szabó Istvánné 20 K, Bördös Sára 20 K, Sámsoni Márton 4 K, Tordás Judit 2 K, Halász Kálmán 100 K, Kenéz Mihály 100 K, Kádár Mihály 100 K, Molnár Károly 30 K, Bégányi Bálintné 30 K, Oláh Imre 10 K, Pál János 4 K, Győrfi Juliánna 10 korona.

24. *Mezőtelegd.* Kenyeret és bort adtak az urasztalra többen 40 K értékben. Egyháznak: jótékony bál jövedelme 59 K 80 fill. Tumszeng Adolf r. kath. 20,000 korona értékű házat, az özvegy haszonélvezési jogának fenntartásával.

25. *Mezőtelki.* Urasztalra kenyeret és bort adtak többen 8 K értékben.

26. *Nagykerek.* Egyházi célra hagyományoztak: Kollád Sándor 10 K, Megyesi Mihály 10 k., Abod Imre adománya 20 K, Kiss József 6 K.

27. *Nagyszántó.* Urasztalra adományoztak többen, u. m. Pető Lajosné kenyeret, Nagy Károlyné kenyeret és bort 5 K értékben.

28. *Nagyvárad.* Urasztalra kenyéren és boron kívül többen 181 K. Egyházi célra: Biró Péterné 10 K, Spinhuber Mártonné 10 K, Fodor Ferencné 2 drb énekes könyv 2 K 80 fill., Baás Etelka egy szószék terítőt 50 K, Özv. Ritoók Zsigmondné 1 K, Szunyogh Jánosné 10 K, néhai Popovits Istvánné az olaszi-i templom kibővítési alapjára 300 K, T. Nagy János vel. templom-alapra 10 K.

29. *Nyüveden* adományozás nem történt.

30. *Örvénd.* Templom renoválására volt urbéressek adományoztak 2000 K. Templom felszerelésére Juricskay

Dezső r. kath. birtokos 1700 K s egy ezüst keresztelő edényt 200 K értékben.

31. *Paptamási*. Urasztalra többen kenyeret és bort adományoztak 40 K értékben.

32. *Pelbárthida*. Urasztali adományok: Némethy Jenő kenyeret és bort, Dézsi Ferenc, Szoboszlai Sándor, Máté Sándor, E. Nagy Sándor, Kiss Bálint kenyeret adtak 10 K 20 fill. értékben, Dajka Zsuzsánna bársony szószék terítőt ajándékozott 32 K 80 fill. értékben, id. Ráduly Károlyné urasztali terítőt 5 K értékben, Barta Imre iskola fűtésre 20 K értékű szalmát.

33. *Pósalaka*. Egyház részére: Albert Juliánna egy színes karzati terítőt ajándékozott.

34. *Pusztatold*. Keresztelő edény beszerzésére báljövedelem 39 K.

35. *Pusztajlak*. Iskolaépítésre többen adtak 390 K 35 fill. Templomjavításra Bódis Gábor 5 K. Urasztalára kenyérre és borra többen 50 K.

36. *Rév*. Urasztalra kenyeret és bort többen 7 K értékben. Egyház részére báljövedelem 43 K 90 fill.

37. *Siter*. Urasztalára többen kenyeret és bort adtak 25 K értékben. Egyházi célra adományoztak: Ozsváth Sándor 20 K, Varga Ferenc 2 K, Szabó János 2 K, Szilágyi Sándor 2 K, Mihó János 6 K.

38. *Szalárd*. Urasztalára adományoztak; Sipos János, Kovács Károly, Király Zsigmond, Saáry Mihály, Veres István, Marton János és Bimbó Mihály 36 K értékben. Orgonajavítási alapra adományozott Veress Istvánné, Székely Juliánna 40 K, Veress István 50 K.

39. *Szentjános*. Templom javításra urbéresek alapja 4000 K. Egyházi szükségletre befolyt: községektől 656 K 20 fill., diszharangozásból 68 K. Anyakönyvi bejegyzésekkor adomány 48 K 50 fill. Halász Benjámín isk. alapítványa 50 K. Orgona alapra 4 K 80 fill. Egyházi báljövedelme 39 K 58 fillér.

40. *Zsáka*. Iskolaépítési célra Sz. Szabó József adományozott 20 K.

41. *Jákóhodos*. Egyházi célra adományoztak: id. Sipos István 20 K, Spicz Sámuel 2 K.

42. *Váncsod*. Urasztalára adományoztak: T. Nagy

Márton kenyeret, Biró József bort, Szilágyi Antal kenyeret, Fónyad P. László kenyeret, Fábrián Lajos kenyeret, Fónyad Sándor kenyeret, S. Vékony Imre kenyeret 33 K értékben. Vass Sándorné, sz. Balog Lidia urasztali terítőt adományozott 18 K értékben. A polgári község a 3-ik iskola céljaira egy iskolaépületet tanítói lakással és teljes felszereléssel adományozott 5000 K értékben.

II. Egyházak külélete.

Egyházmegyénk 42 egyházában a múlt évben 584 presbyter működött.

A mindenütt rendben talált presbyteri gyűlés jegyzőkönyvét 13 egyházban a lelkészek, 28-ban felekezeti vagy állami tanítók s egyben pedig más társadalmi állású férfiak vezették.

Az egyházközségi közgyűlés az egyh. törvényben elrendelt módon minden egyházban szervezve van.

Az anyakönyvek 37 egyházban jó, Pósalakán, Réven és Pusztatoldon türhető, míg Fugyivásárhelyen és Lessen rosz állapotban találhatók.

Körleveles jegyzőkönyv minden lelkészi hivatalban van; az iktató és postakönyv azonban a fugyi-i, fugyivásárhelyi és pósalakaiban hiányzik. Az egyház levéltára mindenütt rendben van s az egyházak ingó és ingatlan vagyonaikat, Pósalakát kivéve, vagyonleltáron tartják nyilván, míg utóbb megnevezett helyen ez nem volt meg.

Az egyházak ingatlanai Nagyvárad kivételével, hol a velencei vallástanári lak peres ügye több, mint két év óta a m. kir. Curiánál van, telekkönyvezve vannak és pedig a legtöbb helyen a népnevelési célra szolgáló ingatlanok is az egyház nevében.

A rendelet szerint vezetett számadásokat a fugyi-i, nagyszántói és révi egyházon kívül a presbyterium minden egyházban megvizsgálta és az egyházlátogató küldöttség felülvizsgálás után minden további intézkedést érdemlő megjegyzés nélkül helyben hagyta. A nevezett egyházak számadását a számvevőszék elnökének adtam ki eljárás végett, melyre vonatkozólag a jelentés a tárgysorozat folyamán előkerül.

A gondnoki számadás eredménye:

a) készpénzben bevétel: 179,341 k. 42 fillér. b) kiadás: 147,032 K 60 fillér. c) maradvány: 32,394 k. 25 fill. Tulkiadás történt a hegyközpályi egyházban 2 k. 84 fill. Hegyközszáldobágyon 13·32 k. Siteren 22·36 k. és Ártándon 41 k. 91 fillér, összesen: 85 k. 43 fillér. d) hátralékban maradt 42,105·51 k. értékű kintlevőség, e) az egyletek összes adóssága, a nagyvárad egyháznak 1890 óta rendesen fizetett 6600 kor. törlesztéses kölcsöne; továbbá a fugyi-i 1902. óta szintén szabályszerűen törlesztett 5000 kor. és p.-ujlaki 4000 kor. tőkesegély beszámításával együtt 104,438·67 k. tesz ki. Az alapítványok értéke, ide számítva a takarékmagtárak részint készpénz, részint terményben álló vagyonát, 252,060·25 kor.

A terménybevétel számszerű adatokkal csak két egyház számadásában, illetve jegyzőkönyvi kimutatásában szerepel. Több helyen ez mint készpénz számoltatik el.

A belhivatalnokok kifizetve vannak 22 egyházban; nincsenek Csatáron, Élesden, Hegyközpályiban, Hegyközszáldobágyon, Kisjenőben, Lessen, M.-Kakucson, Nyüveden, Örvénden, Pelbárthidán, Pusztaujlakon, Siteren és Jákóhodoson.

A közadók, egyházmegyei és egyházkerületi illetékek kifizettettek 24 egyházban, 18-ban azonban, u. m.: B.-Szt.-Márton, Bojt, Csatár, Csökmő, Darvas, Élesd, Fugyivásárhely, Furta, Hegyközszáldobágy, Hegyközujlak, Kisszántó, Kisjenő, M.-Kakucs, Mezőtelki, Nagykereki, Nagyszántó, Paptamási és Pelbárthida a közadók és államkincstárt illető egyéb járulékok a törvényen kívüli állapot miatt fizetetlenül maradtak. Különösen nagymérvű a hátrány Hegyközujlakon, mely e címen 684 koronát mutat ki.

Az egyházi adókulcs: 12 egyházban osztályba sorozás, 6-ban párbér és az állami adó %-a, 11-ben párbér, 3-ban párbér, osztályba sorozás és áll. adó %-a, 6-ban párbér és osztályba sorozás, 1-ben személyadó és az áll. adó %-a, 1-ben pedig személyadó, házadó és birtokaránylagos. Az ezen alapon kivetett egyházi adó csak 32 egyházban fedezi az évi szükségletet, míg 10-ben (Ártánd, Csatár, Hegyközujlak, Kismarja, Less, M.-Kakucs, Nagyvárad, Pelbárthida, Rév és Szentjános) vagy egyál-

talában nem, vagy csak más forrásból származó bevétellel, esetleg kívülről nyert segélylyel.

Az egyházi épületek közül a templom jó karban van, 32 egyházban, javítást igényel Borson, Fugyivásárhelyen, Hegyközkovácsiban, Szalárdon és nagyobb mérvben Pósalakán; építés alatt van Élesden és Pelbárthidán.

Az iskolaépületek, ide értve azokat is, amelyek mint egyházi tulajdon állami vagy községi iskolai célra szolgálnak, — kifogástalan állapotban találhatók 35 egyházban; türhetők még Darvason és Kisszántón; javítandók Csatáron és Csökmön a leányiskolái; tarthatatlanul rosszak: Nyüveden és Pósalakán; ujitás alatt van a zsákai fiuiskola.

A lelkészlakok jó karban vannak 31 egyházban; javítást igényelnek Csatáron és Hegyközpályiban; türhetők: Darvason, Fugyivásárhelyen, Kisszántón, Kisjenőben, Nagykerekiben, Pósalakán; rosszak: Furtán és M.-kakucson; építés alatt van Paptamásiban.

Az egyházak tulajdonát képező ingatlanok Nagyvárad kivételével, mely egyházat törlesztéses kölcsöne más biztosító társulathoz kényszerít, — mind a Pesti Fonciere tűzbiztosító intézetnél vannak biztosítva. Az 575,301·23 koronát kitevő biztosítási összeg után 1351·08 kor. évdíj fizettetik. Az 1905. évről hátrány nincsen.

Az árkolt és Csökmő kivételével mindenütt fásított temetők kizárólag egyházi tulajdont képeznek 36 egyházban; tisztán községi temető van 4, községi és egyházi temető van 2 egyházban.

Új építkezésre Ártádon, Biharpuspökiben, Csökmön, Fugyiban, Furtán, Kisszántón és Pelbárthidán kiadatott 9781 kor. 39 fillér. Épületek fenntartására és nagyobb mérvű javításokra 54,119 kor. 34 fillér fordított.

III. Népiskolai adatok.

A statisztikai adatok egyházmegyénk iskoláinak külső életét a mult évihez képest kedvezőtlenebb színben mutatják be; mig a szellemi színvonal határozottan emelkedett. Nem állítom ugyan, de mégis valószínűnek tartom, hogy a beiskoláztatás tekintetében az illetékes tényszerzők lelkiismeretes buzgósággal járván, e visszafejlő-

dés látszata inkább onnan keletkezik, hogy a vonatkozó statisztikai adatok nem mindig egyforma hűséggel és gondossággal terjesztetnek be.

Egyházmegyénk területén 6—12 éves korig tanköteles volt: fi 3621, leány 3363, együtt 6984; a népességnek 11·59%-a: megfelel az előző évnek. Ebből a mindennapi iskolába járt fi: 3348, leány 3092, együtt 6440, vagyis a tanköteleseknek 92·21%-a, mely 1·95%-al kisebb az előbbi évinél. Az iskolát a tanköteles kor előtt elhagyta fi 122, leány 102, együtt 224, a tanköteleseknek 3·2%-a és így 1·17%-al több mint az előző évben. Teljesen iskolázatlan fi 151, leány 169, együtt 320, mely a tanköteleseknek 4·58%-át teszi s így a múlt évhez képest 1·01%-os emelkedést mutat. E két utóbbiak legnagyobb számmal találhatók Csökmön (iskolázatlan 76), Fugyivásárhelyen (iskolázatlan 62), Hegyközszáldobágyon (tanköt. korban eltáv. 13), Hegyközujlakon (tank. korban eltáv. 23), Kisszántón (tank. korban eltáv. 16), Mezőkeresztesen (iskolázatlan 20), Siteren (iskolázatlan 15), Szalárdon (iskolázatlan 55).

Tanköteles volt 12—15 évig: fi 1940, leány 1316, együtt 3256. Iskolába járt fi 1713, leány 1069, együtt 2782. Iskolába nem járt fi 227, leány 247, együtt 474. Az ismétlődő iskoláztatás erősebb kifogás alá esik: B.-Szt.-Mártonban, Biharon, Csökmön, Fugyivásárhelyen, Hegyközkovácsiban, Hegyközszáldobágyon, Mezőkeresztesen, Siteren, Szalárdon, Váncsodon és Hegyközujlakon.

Az egyházmegye 30 egyházában felekezeti, 9 egyházban állami és 3 egyházban községi iskola van. A felekezeti iskola 55 tanítóval, ugyanannyi külön tanteremmel működik. 25 egyházban az iskola I—VI. osztályu s ebből vegyes 6; 3 egyházban I—V. osztályu és pedig a b.-szentmártoni, hegyközkovácsi és p.-ujlaki vegyes iskola. 1 egyházban Pósalakán a vegyes iskola I—IV. osztályu.

Konfirmáltatott fi 396, leány 460, együtt 856, a népességnek 1·41%-a; több 0·08%-al mint az előző évben.

Az 55 tanító közül, akik között ideiglenes volt bszentmártoni, paptamásii fiu-, a siteri és szentjánosi leánytanító, — jeles eredménnyel működött 12, jóval 26, ki-

elégítően 11, alig elégségesen 3, u. m. a hegyközkovácsii, kismarjai leány- és nagykerékii leány-tanító. Nem volt megvizsgálható építkezés miatt a zsákai fiu- s járványos betegség miatt a váncsodi fiu- és leány-iskola. Az állami és községi iskolákban a vallástanítás jeles 5, jó 4, ki-elégítő 1 egyházban. Nem volt megvizsgálható Fugyiban és Élesden.

Az egyházkerületi tantervet mindenütt megtartják és az egyházkerület által kiadott tankönyveket használják.

Az 55 tanterem közül teljes felszerelésű 2, a többi hiányos. Az ajtók és ablakok elhelyezése szabályos 40-nél, szabálytalan 15-nél. Az egészségügyi követelményeknek megfelel 42, nem felel meg 13.

Ürszék van mindenütt.

A nem felekezeti iskolájában tanuló növendékek vallásoktatásáról minden egyházban gondoskodtak.

IV. Belhivatalnokok és tisztviselők.

Az egyházmegye 42 egyházában a lelkészek száma 43. Segédlelkész 4 van alkalmazásban. Önálló orgonista kántori állomáson 2 egyén működik. Főgondnok van 5 egyházban; a gondnokok és algondnokok száma 53.

A presbyterek és egyházi tisztviselők kifogástalan buzgósággal járnak el tisztökben 38 egyházban, kifogásolhatólag H.-K.-Pályiban, Fugyiba és Zsákán; hanyagul Siteren.

Az istenházát buzgón gyakorolják 36 egyházban; kevésbé Fugyiban, Borson, Darvason, H.-K.-Pályiban, Siteren és Váncsodon.

Az egyház belhivatalnokai között Örvénd kivételével jó viszony áll fenn mindenütt.

V. Népmozgalmi adatok.

1. Megkereszteltetett törvényes fi 1018, leány 951, együtt 1969. Törvénytelen fi 129, leány 108, együtt 231. Összesen fi 1147, leány 1053, együtt 2200.

2. Áttért fi 12, leány 11, együtt 23. Szaporodási alap fi 1159, leány 1064, együtt 2223.

A szülöttek, illetve a megkereszteltek száma a népességnek 3·8%-át teszi ki; több az előző évinél 0·02%-al.

A törvénytelen szülöttek a születési számnak 10.5% -át képezik, kevesebb mint a múlt évben 1.8% -al. Nincsen törvénytelen születés: Bojton, Furtán, Fugyiban, Kisszántón, M.-Kakucson, Siteren és Jákóhodoson. A szaporodás lélekszáma: 3.67% -a, kevesebb a múlt évinél 0.14% -al.

3. Meghalt	fi = 954, leány = 888, együtt = 1842
4. Kitért	fi = 89, leány = 115, együtt = 204
5. Felekezetnélküli lett	fi = 32, leány = 34, együtt = 66

Fogyási alap fi = 1075, leány = 1037, együtt = 2112

A meghaltak száma a népességnek 3.04% -a, több a múlt évinél 0.54% -al. A kitérték legnagyobb száma (118) Nagyváradra és Pósalakára (16) esik. Felekezet nélküliek lettek H.-K.-Száldobágyon 6, Kisjenőn 4, Nagykerekiben 5, Pósalakán 14, Pusztajlakon 36 és Zsákán 1. A fogyási alap a népességnek 3.49% -a, több az előző évinél 0.92% -al.

Mihezképest tehát szaporodásul jelentkezik fi = 84, leány = 27, együtt = 111, mely a népességnek 0.18% -át teszi ki; 1.07% -al kevesebb az előző évinél. Ennél fogva 1905. dec. 4-én a lélekszám fi = 30446, leány = 29966, együtt: 60412. 6. Házasságot kötött tiszta pár 423, vegyes pár 90, együtt 513 pár, vagyis a népességnek 0.84% -a; kevesebb 0.03% -al mint az előző évben. A vegyes házasságok közül megegyezett javunkra 21 pár, kárunkra Nagyváradon 41 pár, akik egyházunkban nem is kötöttek házasságot; nem lépett egyezségekre 69 pár.

Méltóztassék megengedni, hogy jelentésem kapcsán a következő intézkedések megtételére kérjem föl a Nagytiszt. s tekint. egyházmegyei közgyűlést.

1. A biblia magyarázat nagy fontosságára tekintettel azon egyházak lelkészeit, ahol biblia-magyarázatok ez idő szerint nem tartatnak, egyházi közérdekből ez irányban utasítani sziveskedjék.

2. Azon körülmény folytán, hogy Pusztajlakon fel-tűnő nagy számmal nem veszik igénybe hiveink a lelkészi szolgálatot, továbbá megdöbbenő a felekezetnélküliségre való kilépés is: úgy a lelkész, mint presbytérium figyelme az intensív lelki gondozásra felhivandó.

3. A hegyközujlaki és váncsodi lelkész és presby-

térium a vadházások nagy számának csökkentésére minden lehető megtegyenek.

4. Az adományokért közgyűlésünk szokott módon köszönetét tolmácsolni sziveskedjék. Különösebben pedig a mezőtelegdi Tumszeng Adolf-féle nagyértékű hagyatékért, Örvénden Juricskay Dezső földbirtokosnak, annál inkább, mivel mindkettő róm. kath. vallású. Valamint az örvéendi és szentjánosi urbéreseknél és Váncsod község képviselő testületének.

5. A fugyivásárhelyi és lessi egyházak anyakönyveik bekötésére, továbbá a fugyi-i, fugyivásárhelyi és pósalakai egyházak a lelkesi hivatal szerelvényeinek haladéktalan pótlására és jelentéstételre utasítandók.

6. Az adóval és belhivatalnokaink fizetésével hátraleghes egyházak kötelezettségeik haladéktalan teljesítésére és ennek megtörténtéről az esperesi hivatalnál teendő jelentésre utasítandók. A h.-k.-ujlaki egyház azzal, hogy ha a jelentésből az anyagi helyzet javulása ki nem tűnik, az esperes az ügyben bizottság kiküldésével intézkedjék.

7. A mindennapi és ismétlődő iskoláztatás körül észlelt hiányokra a presbyteriumok és különösen a vármegyei közg. bizottság figyelme felhívassék.

8. Végül a kötelelességüket kifogásoltan teljesítő tanítók, u. m. a h.-k.-kovácsi-i, kismarjai leánytanítók nagyobb szorgalomra intendók; Bencsik Gyula nagykeréki-i leánytanító ellen pedig, aki már az elmúlt évben figyelmeztetve volt és aki ellen egyéb tekintetben is a presbyterium a fegyelmi eljárás megindítását kérelmezte, a vizsgálatnak hivatalból leendő megindításával az elnökséget felhatalmazni méltóztatnék.

Kitűnő tiszteletem jelentésével vagyok a nagytiszt. s tekint. egyházmegyei közgyűlésnek

Nagyváradon, 1906. augusztus 27.

alázatos szolgája :

Sulyok István,

esperes.

A nagy gonddal készített, álapos körültekintő jelentést, amely egyházmegyénk 1905. évi vallás-erkölcsi állapotát tiszta,

világos képben rajzolja meg, közgyűlésünk tudomásul veszi, egész terjedelmében jegyzőkönyvébe iktatja, az esperesnek pedig elismeréssel adózik érte. A jelentésnek egyházmegyei közgyűlés intézkedését igénylő pontjait a következő számok alatt intézi el.

57. szám. Miután az esperesi jelentésből arról értesül közgyűlésünk, hogy némely egyházakban a baptismus és nazarenizmus által megtámadott egyházakban is bibliamagyarázatok ez időszerint nem tartatnak“,

ezen egyházak lelkészeit utasítja egyházmegyénk, hogy magukat E. T. 115. §-ához tartsák, — „A bibliamagyarázatra nagy gondot fordítsanak.“

58. szám. Esperes kimutatja jelentésében azokat az egyházakat, a melyekben vasárnap délután és hétköznapokon nincsenek szokásban istentiszteletek.

Egyházmegyénk felhívja az illető egyházak presbyteriumait, hogy a vasárnap délutáni és hétköznapi istentiszteleteket lehetőleg állítsák be; ha ez akadályokba ütköznék, az esperesi hivatalhoz azonnal jelentsék be az okokat, amelyek ezen isteni tiszteletek rendszeresítését akadályozzák.

59. szám. Miután Pusztajlakon feltűnő nagy számmal nem veszik igénybe hiveink az egyházi hivatalnokok, u. m. a lelkész és kántor szolgálatait, továbbá megdöbbentő a felekezetenélküliségre való kilépés is,

egyházmegyénk elvárja ugy a lelkésztől, mint a presbyterektől, hogy az egyháziatlanság tovább terjedését minden erejükkel meggátolni igyekezzenek s buzgó munkálkodással odatörekedjenek, hogy hiveik kebelében ref. egyházunk szeretete növekedjék, s így egyházunk belsőleg is virágzásnak induljon.

Erről a pusztajlaki egyház lelkészét és presbyteriumát jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli.

60. szám. Az esperes indítványára

közgyűlésünk felhívja a hegyközujlaki és és váncsodi lelkészeket és presbyteriumokat, hogy a vadházasok nagy számának csökkentésére minden lehetőt megtegyenek.

61. szám. Az esperes jelentése szerint a kegyes adományok és hagyományok összege, nem értékelve az urasztalára természetben hozott adományokat, a templomi perselybevéttel együtt 46.436 kor. 9 fillér.

Midőn közgyűlésünk erről örömmel értesül, az adományokért szokott módon köszönetét tolmácsolja.

62. szám. Egyházmegyei közgyűlésünk esperes jelentéséből örömmel értesül arról, hogy Mezőtelegden néhai Tumszeng Adolf r. kath. vallásu hazánkfia mintegy 20.000 kor. értékű házáat a ref. egyház javára hagyta; Örvénden pedig Juricskay Dezső r. kath. földbirtokos ur 1700 koronát adományozott ref. templomunk felszerelésére, továbbá egy ezüst keresztelődényt 200 korona értékben. Esperes indítványára

ezekért a magasztosult keresztyéni lelkületről, tiszta, hazafias érzésről tanuskodó szép adományokért hálás köszönetet mond egyházmegyénk s erről

özv. Tumszeng Adolfné sz. Kiss Annát Mezőtelegden, s Juricskay Dezső földbirtokost Örvénden jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli.

63. szám. Az esperesi jelentésből kifolyólag

közgyűlésünk a fugyivásárhelyi és lessi egyházakat anyakönyveik beköttetésére; — a fugyii, fugyivásárhelyi és pósalakai egyházakat a lelkészi hivatal szerelvényeinek haladéktalan pótlására utasítja, s rendeli, hogy eljárásukról az esperesi hivatalt november 1-ig értesítsék.

64. szám. Miután az esperesi jelentésből arról értesül közgyűlésünk, hogy sok egyház nem fizette ki a múlt évről belhivatalnokait, még több helyen kifizetetlenül maradtak a közadók és egyéb illetékek is, ennél fogva az esperesi jelentésben felsorolt egyházakat

utasítja, hogy a belhivatalnokokat haladéktalanul kifizessék s egyéb kötelezettségeiknek is eleget tegyenek. Amennyiben pedig állami adóik s egyéb illetékeik az ex-lex miatt maradtak volna fizetetlenül, késedelem nélkül folyamodjanak a kir. pénzügyigazgatósághoz fizetési kedvezményért. Eljárásukról az esperesi hivatalt október 1-ig értesítsék.

65. szám. Tekintettel a mindennapi és ismétlő iskoláztatás körül észlelt hiányokra

közgyűlésünk utasítja a presbyteriumokat, hogy az iskoláztatás bajait tőlük telhetőleg orvosolják; továbbá megbizza az egyházmegye elnökségét, hogy e hiányokra, bajokra a várm. közg. bizottság figyelmét átiratban hívja fel.

66. szám. Megütközéssel veszi tudomásul közgyűlésünk, hogy három tanító kötelezettségének nem felel meg; Bencsik Gyula n.-kerek-i leánytanító ellen pedig a presbyterium egyéb tekintetben is a fegyelmi vizsgálat megindítását kéri,

miért is a hegyközkovácsi-i és a kismarjai leánytanítókat nagyobb szorgalomra inti; a nagykerek-i presbyteriumnak Bencsik Gyula ellen fegyelmi vizsgálat megindítását kérő folyamodványát az egyházmegyei elnökségnek azzal adja ki, hogy elnökség a fegyelmi vizsgálatnak hivatalból leendő megindításáról gondoskodik.

67. szám. Az örvéndi és szentjánosi urbéreseknél és Váncsod község képviselőtestületének az örvéndi, szentjánosi, illetőleg váncsodi ref. egyházaink javára tett nemes adományaikért

egyházmegyei közgyűlésünk hálás köszönetet mond, amiről

az örvéndi urbéreseket Örvénden, a szentjánosi urbéreseket Szentjánoson, a község képviselőtestületét Váncsodon jegyzőkönyvi kivonattal értesíteni rendeli.

68. szám. Sulyok István esperes a következőkben terjeszti be Nagyváradon 1906. november 4-én kelt időszaki esperesi jelentését:

Nagytiszteletű s Tekintetes Egyházm. Közgyűlés!

A legutóbbi közgyűlésünk óta az elnökileg elintézett fontosabb ügyekről a következőkben van szerencsém jelentésemet beterjeszteni:

1. A lessi-i egyháznak engedélyt adtam, hogy iskola-épületét 1916. aug. 31-ig, vagyis újabb 10 évre az eddigi feltételek mellett államiskolai célra évi 320 kor. hasznbérért az államkormányoknak bérbeadhassa. A szerződés a kormány részéről minden észrevétel nélkül elfogadtatott, s egy példány, mely az esperesi hivatalnak is bemutatva volt, — a bérbeadó egyház levéltárába elhelyeztetett.

2. Egyházmegyei gondnok ur hozzájárulásával a csökmői egyház törlesztéses kölcsöne ügyében a felsőbb egyházi hatóságok vonatkozó végzésére való hivatkozással az egyháznak a pénz felvételét, illetőleg hozott presbyteri és egyházközgyűlési határozatait jóváhagytam.

3. Balogh István nagyszántói ideiglenes tanítót, Nyiracsádra választatván meg, az egyházmegye kötelékéből f. évi április 24-én elbocsátottam és a tanév hátralevő idejére a tanítás ellátásával Szatmári László lelkészt megbíztam.

4. A fugyivásárhelyi egyházat ez év május 25-én felhatalmaztam, hogy a sályi-i lelkészi állásra távozott Sziky Ádám helyébe meghívás útján törvényszerűen megválasztott Varga Gedeon nagyváradai segédlelkészt rendes lelkészül meghívhassa. A választás ügyiratait a tárgysorozat különpontjaként beterjeszttem.

5. A f. évi július hó 13-án püspöki kibocsátvány alapján Jóljárt István 4-ed évet végzett hittanhallgatónak Sulyok István nagyváradai lelkész felelőssége mellett segédlelkész és vallástanítóul való alkalmaztatásához hozzájárultam.

6. A kismarjai egyháznak, miután Juhász Sándor leánytanító orvosi bizonyítványával igazolt betegségére tekintettel nevezettnek engedélyt adott arra, hogy magát megfelelő helyen és módon gyógykezelhesse és a tanítást

okleveles helyettessel lássa el javadalma terhére: " vonatkozó határozatát helybenhagytam, mert az egyháztanács az egyházker. népiskolai szervezet 35. §-a értelmében a tanügy érdekében cselekedett a kérelem teljesítésével. De nevezett tanítónak kötelességévé tettem, hogyha ezen tanévben egészségi állapota jobbra nem fordulna, annak idejében nyugdíjaztatása iránt a lépéseket tegye meg.

7. A f. tanévet megelőzőtt tanítóválasztásokat, amelyeknek törvényszerű lefolyása kívánt módon igazolva lett, ideiglenes megerősítéssel elláttam. Így a b.-szk.-mártoni vegyes-, paptamási-i orgonista fiu-, szentjánosi leány-, a váncsodi vegyes-, a bojti leány- és a nagyszántói kántor-tanító választásokat s ezeknek ügyiratait a végleges megerősítés végett a tárgysorozat rendén előterjesztem. Bár szabályszerűen történt meg a csatári fitanító-orgonista állás betöltése: Oláh Ferenc tanító részére csak ideiglenes alkalmazhatási engedélyt adhattam ki amiatt, mivel nevezett nem felekezetiünk képzőintézetében szerezhén oklevelet, az egyházi törvény által megkövetelt vallástani pótképesítő bizonyítványt nem mutatta be. Egy évre ennek beszerzésére haladékot adtam. De még az ideiglenes alkalmazhatási engedélyt sem adhattam ki ez ideig a f. évi aug. 19-én megtartott, egyébként kifogástalan siteri leánytanító választáshoz, mert Kovács Zoltán az esperesi elbocsátót nem mutatta be és az egyház a megválasztott részére díjlevelet nem csatolt.

Tekintettel arra, hogy a tanítóválasztások körül az egyházi törvény és az ennek alapján 42/1900. sz. alatti végzéssel kiadott egyházkerületi szabályzat inkább alaki szempontból nem tartatik meg, s emiatt az egyház és megválasztottak érdekei is veszélyeztetve vannak: szükségesnek látom, hogy ezek szigorú betartására az egyházak utasíttassanak.

8. Nyilvántartás végett tisztelettel bejelentem, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a váncsodi ref. elemi népiskolánál a 3-ik tanítói fizetésnek 800 koronáig való kiegészítésére f. évi július hó 12-én 55569. számú rendeletével 660 kor. államsegélyt folyósított; Kégyi József pósalakai tanító I. és II-ik ötödéves pótléka fejében 54002 1906. a) rendelettel 200 korona állam-

segélyt engedélyezett az 1907—908. évekre, 1905. dec.-re és 1906-ra pedig 216 koronát. De ugyanekkor sajnálattal hozom tudomásra, hogy a kügypusztai iskola részére eddig utalványozott 800 kor. államsegély helyett az 1906. második felétől kezdődőleg már csak 631 kor. engedélyeztetett a f. évi március 31-én 16256. a) rendelet szerint.

9. Végül kötelességszerűleg előterjesztem, hogy az egyházmegye elnöksége nevében Antal Jenő mezőtelkii államiskolai tanító és egyházi orgonista énekvezér ellen az egyházmegyei ügyész ur véleményezésének előzetes meghallgatása után elrendeltem a fegyelmi vizsgálatot. A közbeneső eljárás miatt a vizsgálati jegyzőkönyv csak f. hó 1-én kerülván ismét kezemhez, az idő rövidsége miatt már a felek kellő időben megidézhetők nem voltak és így az ügyet érdemben leendő tárgyalásra a legközelebbi bírósági ülésen mutathatom be.

Midőn jelentésem tudomásul vételét és a 7-ik ponthoz csatolt indítványom elfogadását tisztelettel kérem, egyidejűleg arra is felhívom a nagytiszt. és tekintetes egyházmegyei közgyűlés figyelmét, hogy az időszaki tanács és amennyiben az egyházmegye egyházkerületi képviselőinek megbízatása lejárt, ezek megválasztásáról a gyűlés folyama alatt gondoskodni méltóztassék.

Kiváló tiszteletem jelentésével vagyok a nagytiszteletű s tekintetes egyházm. közgyűlésnek

Nagyváradon, 1906. szept. 4-én

alázatos szolgája:

Sulyok István,

esperes.

Egyházmegyénk esperes gondos időszaki jelentését tudomásul veszi, egész terjedelmében jegyzőkönyvébe iktatja, s az abban felsorolt esperesi időszaki intézkedéseket a maga részéről is helybenhagyja, megerősíti.

69. szám. Tekintettel arra, hogy a tanítóválasztások körül az egyházi törvényeket, s egyházkerületi szabályokat

sok egyház, különösen alaki szempontból nem tartja be, esperes indítványa folytán

a közgyűlés az egyházakat utasítja, hogy a tanítóválasztásoknál az egyházi törvényt, s az ennek alapján 42/1900. sz. végzéssel hozott egyházkerületi szabályzatot szigorúan betartsák.

70. szám. Az esperes bejelentésére, hogy egyházkerületi képviselőink megbízatása lejárt,

közgyűlésünk egy egyházi és egy világi rendes-, egy egyházi és egy világi pótegyházkerületi képviselő választása idejére a tárgyalást felfüggeszti; a szavazatok összeszedésére Csák Máté elnöklete alatt kiküldi Thury Kálmán dr.-t és Csernák Bélát.

Miután a gyűlést elnök újra megnyitja, a szavazatszedő-bizottság elnöke bejelenti, hogy beadtak 42 szavazólapot; a szavazatok következőképen oszlottak meg:

Szemes László	27	
Nádudvary Lajos	25	
Csák Máté	17	
Lévay Mihály	12	
Szigeti Elek	1	
Csernák Béla	1	
Kiss Elek	38	
K. Nagy Sándor	13	
Hegyesi Márton	13	
Miskolczy Ferencz dr.	12	
Thury Kálmán dr.	5	
és Tatár Zoltán	1	szavazatot

nyertek.

Ezek szerint Szemes László egyházi, Kiss Elek világi rendes, Nádudvary Lajos egyházi, — Hegyesi Márton azon kijelentése után, hogy a pótképviselőségre nem reflektál — K. Nagy Sándor világi pótegyházkerületi képviselőknél a következő három évre megválasztatnak.

71. szám. Az elnökség indítványára az időszaki tanácsba

az egyházmegyei közgyűlés Kiss Eleket, Hegyesi Mártont és Csák Mátét rendes, Szemes Lászlót, Nádudvary Lajost és Miskolczy Árpádot póttagokul egyévi időtartamra megválasztja.

72. szám. A szavazat-bontó küldöttségnek Nagyváradon 1906. július 11-én kelt, s közgyűlésünk elé terjesztett jegyzőkönyvéből kitűnik, hogy az 1906. évi 7. számú e) m. határozat rendeletére a megüresedett egyházmegyei egyik egyházi jegyzői állásra mind a 43 egyház beadta szabályszerű szavazatát. A benyújtott 48 szavazat közül Kiss Antal 32, Falussy Károly és Keresztessy Károly 2—2, Major Gyula, Holló József, Biró Ferencz és Szücs László 1—1 szavazatot nyertek. Ezek szerint Kiss Antal berettyószentmártoni lelkész 16 szavazattöbbséggel a bihari ref. egyházmegye egyik lelkészi jegyzőjévé megválasztatott.

A közgyűlés örömmel értesül a választás eredményéről, esperes a megválasztottat felhívja esküje letételére. Az eskü szavainak elhangzása után meleg szavakkal üdvözlí a megválasztottat hivatalában, melybe az egyházmegye közbizalma állította.

73. szám. Bemutattattak a fugyivásárhelyi ev. ref. lelkészi állás betöltésére vonatkozó ügyiratok, melyek szerint 1906. év május hó 13-án ezen állásra meghívás útján egyhangulag Varga Gedeon nagyváradí segédlelkész lett megválasztva.

A közgyűlés az új lelkész üdvözlése mellett a választás eredményét tudomásul veszi, s egyben felhívja úgy őt, mint az egyházat a szokásos bekebelezési díjnak a közpénztárba való befizetésére.

74. szám. Olvastatott a bojti egyház jelentése, mely szerint a Balla László ideiglenesen alkalmazott tanító távozásával megüresedett tanító állásra az augusztus hó 20-án tartott egyháztanácsi ülésen 15 pályázó közül szótöbbséggel Garaguly Gyula okleveles tanító, volt két-tornyulak—dákai tanító lett megválasztva, ki a hivatalos

esküt a pápai ev. ref. egyházmegye közgyűlése előtt már letette.

Az egyházmegyei közgyűlés Garaguly Gyulát állásában megerősíti s felhívja úgy őt, mint az egyházat a szokásos bekebelezési díj befizetésére.

75. szám. A berettyószentmártoni ev. ref. egyház jelenti, hogy Papp Imre, ideiglenesen alkalmazott tanító, időközben oklevelét megszerezvén, mivel működése a presbyterium teljes meglegedésével találkozott, — őt az 1906. év június hó 17-én tartott egyháztanácsi gyűlés rendes tanítóvá megválasztotta.

Az egyházmegyei közgyűlés Papp Imre berettyó-szentmártoni tanítót az eskü letétele után állásában megerősíti, az eskü letételéről szóló bizonyítványt számára kiadni rendeli s felhívja úgy őt, mint az egyházat a bekebelezési díj befizetésére.

76. szám. A váncsodi ev. ref. egyház jelenti, hogy az ottani harmadik tanítói állásra az 1906. év augusztus 19-én tartott egyháztanácsi gyűlésen 11 pályázó közül egyhangulag Vilmányi István okleveles tanító választott meg.

A megválasztott tanító az egyházmegyei közgyűlés színe előtt a hivatalos esküt letévén, őt a közgyűlés állásában megerősíti, az eskü letételéről szóló bizonyítványt számára kiadni rendeli s felhívja úgy őt, mint az egyházat a bekebelezési díj befizetésére.

77. szám. Az előző határozatokkal kapcsolatosan Hegyesi Márton világi tanácsbíró indítványt tesz aziránt, hogy mivel tapasztalat szerint tanítóválasztásoknál egyes egyházak azt a helytelen gyakorlatot követik, hogy okleveles tanítókat is csak próbaidőre alkalmaznak, s az illető rendszerint csak egy év múltával lesz véglegesítve és amennyiben tudomása szerint a következőkben előterjesztendő választásoknál is ez az eset forog fenn, már most mondja ki az egyházmegyei közgyűlés, hogy okleveles tanítóknál a próbaidőre való választását törvény-

szerűnek nem tartja, s az ilyen választásoknál az illetőt mindig véglegesen megválasztottnak tekinti — s ilyen értelemben erősíti meg.

Az egyházmegyei közgyűlés a fel-
szóllaló nézetét magáévá téve, a tett indit-
ványt elfogadja s erről jelen határozattal az
egyházakat mihez tartás végett — értesíti.

78. szám. A nagyszántói ev. ref. egyház jelenti, hogy
a megüresedett tanítói állásra az 1906. év augusztus hó
12-én tartott egyháztanácsai ülésen 8 pályázó közül szó-
többséggel Csutak Ferenc okleveles tanító lett meg-
választva.

Az egyházmegyei közgyűlés a szabály-
szerűen megválasztott Csutak Ferenc nagy-
szántói tanítót állásában véglegesen me-
erősíti, az eskü letétele végett őt a leg-
közelebbi egyházmegyei közgyűlésre be-
rendeli, s felhívja ugy őt, mint az egyházat
a szokásos bekebelezési díjak befizetésére.

79. szám. A paptamási ev. ref. egyház jelenti, hogy
a megüresedett tanítói állásra 1906. év aug. 15-én tartott
egyháztanácsai ülésben 4 pályázó közül egyhangulag ifju
Posta Lajos feketegyarmati kántor s fitanító választatott meg.

Az egyházmegyei közgyűlés ifju Posta
Lajos paptamási tanítót azon kötelezettség-
gel, hogy a legközelebbi egyházmegyei
közgyűlés előtt eskü letétel végett jelent-
keznie kell, állásában megerősíti, s felhívja
ugy őt, mint az egyházat a szokásos be-
kebelezési díj befizetésére.

80. szám. A szentjánosi ev. ref. egyház jelenti, hogy
a megüresedett leány-tanítói állásra 1906. év augusztus
hó 12-én szótöbbséggel Puskás Lajos okleveles végzett
tanító képezdész választatott meg.

Az egyházmegyei közgyűlés Puskás
Lajos szentjánosi tanítót azon kötelezettség-
gel, hogy a legközelebbi egyházmegyei
közgyűlésen az eskü letétele végett jelent-
keznie kell, állásában megerősíti, s felhívja

ter
oklel
19
be

ál

ta

2
fi

ugy őt, mint az egyházat a szokásos bekebelezési díj befizetésére.

81. szám. A nyüvedi ev. ref. egyház lelkesze beterjeszti Kiss Jenő kügypusztai tanító vallástani pótoklevelét.

Az egyházmegyei közgyűlés a hivatali eskü kivétele után Kiss Jenő kügypusztai tanítót állásában megerősíti, számára az eskü letételéről szóló bizonyítványt kiadni rendeli, s felhívja ugy őt, mint az egyházat a szokásos bekebelezési díjak befizetésére.

82. szám. A körösrévi ev. ref. egyház kéri, hogy a lelkeszi díjlevél újabb 5 évre az 1906. év augusztus 19-én tartott egyházközségi közgyűlési határozat értelmében erősítették meg.

Mivel a bemutatott díjlevélben a termény és szolgáltatások értéke redukálva lett, azt az egyházmegyei közgyűlés ez okból nem hagyja jóvá, hanem újabb megfontolás, s határozathozatal végett az egyháznak visszaküldeni rendeli.

83. szám. Beterjesztetett a váncsodi harmadik tanítói állás díjlevele.

Az egyházmegyei közgyűlés a díjlevél módosítását jóváhagyja, s azt megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

84. szám. A paptamási ev. ref. egyház a kántortanítói állás díjlevelének módosítása tárgyában jelent.

A bemutatott díjlevelet az egyházmegyei közgyűlés 1324 kor. 20 fillér értékkel megerősíti, s azt kellő felbélyegzés után az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

85. szám. Olvastatott az egyházkerületi közgyűlés 22/1906. számú határozata a közalapi évi járulékok befizetése ügyében.

Az egyházmegyei közgyűlés felhívja a kebelbeli egyházak presbyteriumait, hogy a közalapi évi járulékoknak az év deczem-

ber 20-áig való befizetése iránt felelősség terhe alatt intézkedjenek.

86. szám. Az egyetemes lelkészértekezlet felterjesztésével kapcsolatosan olvastatott a nagyváradi ev. ref. tanítónőképző intézet igazgató tanácsának 1906. évi aug. 8-án tartott gyűlésében hozott 7. számú határozat, melyben értesíti a közgyűlést az intézet nyilvánossági jogának ideiglenes megadása tárgyában egyfelől, s kéri bizonyos követelmények teljesítését másfelől.

Egyházmegyei közgyűlés örömmel veszi tudomásul a tanítónőképző intézet nyilvánossági jogának az 1905—1906. és 1906—1907. tanévekre való megadását. Egyben a lelkészértekezlet pártoló felterjesztése értelmében a nyilvánossági jog végleges kieszközölhetése, s az intézetnek a tanári nyugdíjintézetbe felvétethetése céljából határozatilag kimondja :

1. hogy a nagymélt. vall. és közokt. miniszternek azt a követelményét, hogy bihari egyházmegyénk 1900. évi április 6-án tartott gyűlésének 27. sz. határozatában megajánlott 1000 (egyezer) korona évi segélyt — közgyűlési határozattal — kötelezőleg vállalja el — készséggel teljesíti ;

2. ugyancsak az egyházmegye 1897. évi 29. sz. végzésének folyománya a kebelbeli egyházak, lelkészek és tanítók évi járulékait 320 (háromszázhusz) koronában biztosítja ;

3. szavatosságot nyújt az intézeti 25 növendék tandíjának minden jöhető eséllyel szemben biztos jövedelmi forrás gyanánt szolgáló mivoltáról, valamint

végül 4. köteleességet vállal az orsz. tanári nyugdíjintézet járulékai iránt a tanári fizetések 3 százaléka erejéig.

E határozatról a nagyváradi tanítónőképző intézet igazgató tanácsa értesítendő.

87. szám. Az egyetemes lelkészértekezlet felterjeszti

az egyházmegyei lelkészi könyvtárnak és pénzalapjainak a nagyváradi tanítónőképző intézet tulajdonába átbocsátásáról szóló végzését.

Az egyházmegye közgyűlése jóváhagyólag veszi tudomásul a lelkészi könyvtárnak a tanítónőképző tulajdonába átbocsátását, valamint a könyvtár fejlesztése szempontjából

a pénztári alap kamatainak felhasználhatási engedélyét. Tudomásul veszi a lelkészek részére fenntartott használhatósági jogot, valamint a tanítónőképző esetleges megszűnésével az adományozó testületre visszaszállásának feltételét. Erről az igazgató tanácsot értesíti.

88. szám. Egyetemes lelkészértekezlet pártoló felterjesztést intéz az egyházi törzskönyvek ügyében.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kebelbeli lelkészeket és tanítókat felhívja, hogy a törzskönyv elkészíthetése céljából életrajzi, valamint működési helyök és idejök-ről szóló adataikat az érvényben levő díjleveleikkel kapcsolatosan az esperesi hivatalhoz beterjesszék.

89. szám. Ugyancsak az egyetemes lelkészértekezlet felterjesztése értelmében

közgyűlésünk megbizsa az elnökséget, intézzen felterjesztést a főtit. és mélt. egyh. kerületi közgyűléshez aziránt, hogy az 1897. évi 72. sz. egyházkerületi határozat alapján végérvényesen mondassék ki egyházkerületünk közép és felsőiskoláiban tanuló lelkész és tanító gyermekek tandíjmentességben részesítése.

90. szám. A tanügyi bizottság 1906. szept. 7-én Nagyváradon tartott gyűlésének 1. számában rámutat a zsákai iskola tulzsufoltságára.

Miután a közgyűlés az 1897. évi 64. sz. végzésben már felhívta a zsákai egyházat, hogy iskoláinak tultömöttségét új tanerő beállítása által megszüntetni igye-

kezzék, most utasítja, hogy a 3-ik tanítói állás sürgős felállításáról haladék nélkül gondoskodják s teendő eljárásáról a legközelebbi gyűlésen jelentsen.

91. szám. Ugyancsak a tanügyi bizottság jelentése alapján

utasítja és elkötelezi közgyűlésünk a bojtai egyházat a fiuiskola padozatának haladéktalan kijavítására. Eljárásról az es-pereshez jelentést tegyen.

92. szám. Tanügyi bizottság javasolja, hogy a tanítói állásról lemondott Bérczi Lajos köri iskolalátogató helyére a hegyközi körben Varga Béla alkalmaztassék.

A közgyűlés a javaslatot elfogadja s Varga Béla h.-k.-ujlaki fitanítót a köri iskola látogatással megbizza.

93. szám. Ugyanaz a tanügyi bizottság jelentéséből kifolyólag

a közgyűlés utasítja az egyházak lel-készeit, mint iskolaszéki elnököket, hogy tekintettel a használatban levő „Jelentő ivenek” és az egyházkerület hasonló czélú nyomtatványai közti eltérésre, a „Jelentő ivenek” hiányait megfelelő módon pótolják.

94. szám. A tanügyi bizottság az új népiskolai miniszteri tanterv figyelembe vételével elrendelőnek javasolja az iskolákban a heti szünetek tartását.

A közgyűlés az egyházmegye területén levő egyházak iskoláiban a heti szünetek tartását elrendeli s ilyenekül a szerda és szombat napi délutánokat jelöli ki. Ugy azonban, hogy ahol fontos és elháríthatatlan körülmények kivihetetlené teszik ezt, ott az egyházak önrendelkezési joga a szünidők tárgyában érintetlenül hagyatik.

95. szám. A tanítótestület bemutatja a köz- és segélyegyleti pénztárainak 1905—1906. évről szabályszerűen megvizsgált számadásait, amely szerint:

I. A közpénztárnál :

Bevétel . . .	1751 korona 98 fillér.
Kiadás . . .	124 korona 29 fillér.

Maradvány: 1627 korona 69 fillér.

II. A segélyegyleti pénztárnál :

Bevétel . . .	2024 korona 49 fillér.
Kiadás . . .	200 korona — fillér.

Maradvány: 1824 korona 49 fillér.

Tudomásul szolgál.

96. szám. Tanítótestületek Farkas Imre és dr. Kerékyártó Elek „Magyar Nyelvgyakorló“ czimű kézi könyvét a tanítók magánhasználatára ajánlja.

Tudomásul szolgál.

97. szám. Tanítótestület jelenti az 1906. évi Nagyváradon tartott ülésének jegyzőkönyvi 2. sz. a., hogy Pércsi Lajos helyett az egyházmegyei képviselőséggel Eröss Károly alelnököt bizta meg.

Eröss Károly megbízatása tudomásul vétetik, s Pércsi Lajos megbízatásának időtartamára 1907. szept.-ig igazoltatik.

98. szám. A nagyváradai ev. ref. leánynevelő internátus igazgatója beterjeszti az igazgatótanács jelentését az 1905—1906. évi szellemi és anyagi állapotról.

A megnyugtató jelentés örvendetes tudomásul szolgál, s az egyházker. közgyűlésre bejelentetik.

99. szám. A mezőkeresztesi Jámbor Mihály-féle alapítvány alapító levelének, valamint a mostani haszonbérllővel kötendő új szerződésnek elkészítésére a 32/1906.sz. közgyűlési határozattal kiküldött bizottság beterjeszti jelentését, amely szerint azt javasolja, hogy az egyházmegye az alapító levélre vonatkozólag érdemleges határozatát mind addig függessze fel, míg az egyházkerületnek a f. évi tavaszi üléséből az alapítványok rendezésére kiküldött bizottsága előterjesztését el nem készíti, illetve annak alapján az egyházkerület az alapítványokat illetőleg határozott álláspontot nem foglal. A jelenlegi haszonbérllővel a bizottság új szerződéskötését nem ajánlja, mert a mos-

tani szerződéssel és az általuk ajánlott pótlásokkal az alapítvány érdekei kellően meg vannak óva.

Az egyházmegye a bizottság javaslatát elfogadva, az alapító levél elkészítését mindaddig felfüggeszti, míg a kerület idevonatkozó irányító határozatát meg nem hozza. Fenntartva azonban az egyházmegyének az alapítvánnyal szemben biztosított rendelkezési és képviselési jogát, az alapítvány képviselével megbizsa a Sebes-Körös vízszabályozó és ármentesítő társulatnál Hegyesi Márton tanácsbíró nagyváradi lakost, vagy helyettesét, úgy Mezőkeresztes községnél, mint Biharvármegyénél, gyakorlásával a virilis jogoknak pedig Szigeti Elek mezőkeresztesi ev. ref. lelkészt. Kimondja a közgyűlés, hogy eláll attól a követelésétől, hogy Farkas Siehvel új szerződést kössön, azonban utasítja a már kiküldött bizottságot, hogy az előterjesztésében javasolt és ezennel elfogadott pótfeltételek figyelembe vételével nevezett bér-lővel pótszerződést kössön és azt ide jóvá-hagyás végett terjessze be. Engedélyt ad az egyházmegye végül arra, hogy az alapítvány az épület kijavítási költségeihez 200 kor. azaz kettőszáz koronával hozzájáruljon a haszonbérletől kiveendő azon kötelező nyilatkozat ellenében, hogy az általa eddig emelt mindennemű épületeket a haszonbérleti idő leteltével minden további kártérítési, avagy más igény nélkül és jókarban tartva az alapítvány részére átengedi.

Miről értesítettik:

1. Az egyházmegye elnöksége.
2. Hegyesi Márton tanácsbíró.
3. Dr. Thury Kálmán ügyész.
4. Biharvármegye alispánja.

5. A Sebes-Körös vízszabályozó és ármentesítő társaság igazgatósága, helyben.
6. Lévai Mihály tanácsbíró Nagykereki.
7. A főszolgabírói hivatal.
8. Az egyházközség elnöksége.
9. Szigeti Elek lelkész.
10. Farkas Sieh bérlő Mezőkeresztes.

100. szám. Olvastatott az egyházmegye esperesének jelentése a Csökmőhöz tartozó Cirkó pusztai róm. kath. iskolába járó ev. ref. vallásu növendékek vallásoktatása tárgyában.

A jelentésben javasolt azon megoldást, hogy vallásoktatás végett a növendékek járjanak be a községbe, vagy ha ez akadályokba ütköznék, az ev. ref. egyház e célra alkalmas helyet kerítsen, — az egyházmegyei közgyűlés elfogadja, s az egyházat ily értelemben való intézkedésre hívja fel.

101. szám. Olvastatott az esperesnek az egyházmegyei közgyűlés 8 906. számú határozatára beadott jelentése a kölcsönök biztosításául szolgáló telekkönyvi bekebelezések nyilvántartása tárgyában.

Ezzel kapcsolatosan Hegyesi Márton világi tanácsbíró annak előrebocsátása mellett, hogy felszólalása nem személyek ellen irányul, — indítványozza, hogy a közgyűlés a kölcsönök biztosítására lekötött ingatlanokat magukban foglaló telekkönyvek időnkénti megvizsgálásának szükségességét határozatilag mondja ki, ami is nézete szerint csak első ízben lesz nagyobb munka, s ki-nevezendő tiszteletbeli ügyészek közbejöttével akkor is megosztható lesz, később pedig, ha rendszeresen gyakorlatba vétetik az, hogy az egyházi kölcsönök zálogjogainak kitörlését elrendelő végzések a pénztárnokkal, s egyidejűleg az egyházmegye elnökségével is közöltetnek, csak egyes esetekre, s nagy időközökre fog szorítkozni.

Az egyházmegyei közgyűlés maga részéről is szükségesnek látja, hogy az egyházmegyei pénztári adósok telekkönyvei és a kölcsönkötvények összehasonlítottassanak erre nézve az esperest intézkedéssel bizza

meg, felkérven arra is, hogy a több munka díjazására nézve legközelebbi közgyűlésen tegyen előterjesztést.

102. szám. Olvastatott az egyházlátogató küldöttségnek a 45 906. számú megbízás alapján a pusztajlaki egyház iskolaépítése tárgyában beadott jelentése, s kapcsolatosan előterjesztett a pusztajlaki egyház kérvénye templomjavításra felhasznált 500 korona, s az iskola építésénél fedezetlen maradt 2000 korona összegű kölcsönök engedélyezése tárgyában.

Az egyházmegyei közgyűlés az egyházlátogató küldöttség véleményes javaslata alapján a pusztajlaki egyház kényszerhelyzetére tekintettel az iskola előirányzatontuli költséggel történt kiépítését tudomásul veszi, a két rendbeli kölcsön fedezetét azonban megnyugtatóan realisnak nem találja, s az iratokat az egyháznak azzal rendeli visszaadni, hogy a két kölcsön egyesítendő, s annak fedezetéül a megmaradt téglá, a magtári készlet, buza eladásából befolyt 400 korona, s a volt urbéres lakosság által tett alapítvány 106 korona évráradéka lesz kijelölendő, mely esetre a közgyűlés a 2500 korona kölcsön felvételéhez jóváhagyását már most megadja, — felhatalmazván az elnökséget, hogy a jelzett pótlás után a kérvényt az egyházkerületi közgyűléshez a kölcsön jóváhagyása végett felterjessze.

103. szám. A számszéki elnök jelentése a nagyszántói, révi és fugyii egyházak számadásaira vonatkozólag.

Az egyházmegye a nagyszántói egyház számvevőileg nem kifogásolt számadását megerősíti, a révi egyház számadását a révi egyháztanácsnak azzal a felhívással küldi vissza, hogy a másolatban csatolt számvevői észrevételekben felsorolt hiányok pótlása után ide terjessze vissza. Végül a

fugyi-i egyház számadását megvizsgálás és jelentéstétel végett a számvevőségnek kiadja.

Miről értesítettik :

1. A számvevőszék elnöke Helyben.
2. Az egyháztanács Nagyszántó.
3. Az egyháztanács Rév.
4. Az egyháztanács Fugyi.

104. szám. Csák Máté számszéki elnök e tisztéről lemond és arra tekintettel, hogy szemei igen meggyengültek, kéri lemondása elfogadását.

Az egyházmegye méltányolva a kérvényben felhozott nyomós indokot, Csák Máténak számszéki elnöki tisztéről történt lemondását sajnálattal elfogadja. Ez alkalmal az évek hosszú során át teljesített odaadó és kiváló működéséért nekie őszinte elismerését fejezi ki és erről őt jegyzőkönyvi kivonaton értesíti.

Az ekként megüresedett számszéki elnöki tisztségre pedig megválasztja Lévai Mihály tanácsbíró.

Miről értesítettik :

1. Csák Máté tanácsbíró Helyben.
2. Lévai Mihály tanácsbíró Nagykereki.

105. szám. A révi és lessi-i missiói lelkészek betérjesztik az 1906. év II. negyedéről szóló jelentésüket a mely szerint különösebb felemlíteni való nem történt.

Az egyházmegye közgyűlése a jelentéseket tudomásul vesszi és missiói lelkészeinek kifejtett működésükért elismerését fejezi ki.

Miről értesítettik :

1. Konrad Géza lelkész Less.
2. Bodor Pál lelkész Rév.

106. szám. A mezőtelki egyháztanács betérjeszti az özv. Sorbánné-féle alapítványnak általa megvizsgált és helyesnek talált 1905. évi számadását.

A közgyűlés a betérjesztett számadást irattárba helyezni rendeli.

Miről értesítettik :

1. Az egyháztanács Mezőtelki.

107. szám. A hegyközszáldobágyi lelkész jóváhagyás végett beterjeszti az ottani egyháztanácsnak az 1906. évi augusztus hó 26-án 5. sz. alatt hozott azt a határozatát, amely szerint a kilépett egyháztagok párbérét 7 koronára, a felpárét vagy özvegyét 3 kor. 50 fillérre emelik fel; megállapították, hogy az iskolába járó gyermekeik beiratási díja 1 kor. legyen, végül, hogy haláleset alkalmával az iskolai pénztár gyarapítására gyermekekért 40 fillért, felnőttekért 80 fillért szednek.

Minthogy ebből a határozatból, de meg a jelenlevő lelkész előadásából is kivehetőleg az egyházközség célja az lett volna, hogy egyrészt az egyházból kitértek gyermekeinek iskoláztatási költségei arányosítsák az egyháztagok gyermekeihez, másrészt, hogy a felekezeti temetőbe való temetkezésért a kitértektől díjat szedhesse- nek s minthogy ez a két ügy össze nem zavarható, de meg a község célja a határozatában tervezett módon el sem érhető, mert a kilépettek egyházi adója nem emelhető, ennél fogva a közgyűlés a beterjesztett határozatot a hegyközszáldobágyi egyháztanácsnak a most elsoroltak értelmében leendő pótlás végett visszaadja.

Miről értesítettik :

1. Az egyháztanács Hegyközszáldobágy.

108. szám. A zsákai lelkész jóváhagyás végett beterjeszti a zsákai egyháztanácsnak az 1906. évi április hó 22-én 3. sz. a. az 1906. évi május hó 20-án 2. sz. a. és az 1906. évi június hó 8-án 2. sz. a., továbbá az egyházközségi közgyűlésnek az 1906. évi június hó 10-én 2. sz. a. hozott azokat a határozatait, amelyek szerint a fiúiskolának 3600 kor. vállalati összegen belül való kijavíttatását, ideiglenesen 3050 korona kölcsönnek felvételét egyébként pedig a költségeknek akként való fedezését határozták el, hogy a f. évben 2400 kor. és az 1907. évben 1200 kor. pótdót vetnek ki; egyidejűleg kérik a

templomépítésre az iskolaalapból felvett 1244 kor. 57 fill. kölcsön visszafizetése alól való felmentésüket, illetve ez összegnek a most épített iskola költségébe való beszámítását.

Az egyházmegye a zsákai egyházközségnek szabályszerűen hozott és senki által nem felebbezett azok a határozatait, a melyek szerint a fiu iskolát kijavította, ennek költségeire egy ideiglenes kölcsönt vett fel és ennek és a még fedezetlen költségeknek kifizethetése végett 3600 korona pótdó kivetését határozta el, jóváhagyja és egyidejűleg megengedi, hogy az iskolaalapból a templomépítésre felvett 1244 korona 57 fill. az iskolajavítás költségeibe beszámíttassék, vagyis hogy ez az összeg az iskolaalapnak most már meg ne téríttessék, hanem végleg elszámoltnak tekintessék.

Miről értesítetik :

1. Az egyházközség elnöksége Zsáka.

109. szám. A fugyi-i lelkész jóváhagyás végett be-terjeszti az ottani presbiteriumnak az 1906. évi junius hó 11-én 21. sz. a. hozott azt a határozatát, amely szerint az állami tanító, mint kántor részére a lelkész által fizetett 120 koronán kívül az énektanításért és hétköznapiokon a templomban való éneklésért még évi 80 korona fizetést szavaz meg az egyházpénztár terhére.

Az egyházmegye közgyűlése a fugyi-i egyháztanácsnak az állami tanító, mint kántor fizetését 80 koronával felemelő határozatától jóváhagyását megtagadja.

l n d o k:

meg volt tagadandó a jóváhagyás, mert a tervezett fizetésemelésre fedezet kimutatva nincs.

Miről értesítetik :

1. Az egyháztanács Fugyi.

110. szám. Szalay József nagybecskereki lelkész missiói célokra segílyt kér.

Az egyházmegye közgyűlése fedezet hiányában a kérelmet annyival inkább is elutasítani kénytelen, mert a saját területén szükséges ilyen célokra sem képes a kiadásokat saját erejéből az általa óhajtott mérvben előteremteni.

Miről értesítettik :

1. Szalay József ev. ref. lelkész Nagybecskerek.

111. szám. A furtai lelkész jelenti, hogy az egyházmegye 40 1906. sz. határozatával jóváhagyott a furtai egyház és a Berettyó vízszabályozó és ármentesítő társulat között létrejött csereszerződés telekkönyvileg nem volt foganatosítható, mert egyik telekkönyvi parcella hibásan jelöltetett meg. A hibát most kijavították s azért kéri a pótnyilatkozattal ellátott szerződés újabb jóváhagyását, illetve záradékolását.

A közgyűlés a beterjesztett szerződést és vázrajzot jóváhagyja és záradékolni s a beterjesztő egyház lelkészének így kiadni rendeli.

Miről értesítettik :

1. Az egyházközség elnöksége Furta.
2. A Berettyó vízszabályozó és ármentesítő társulat igazgatósága Helyben.

112. szám. Józsa Gábor tóti-i lelkész pósalakai követelése tárgyában kérvényez.

Miután esperes törvényszerinti kötelességét e tekintetben megtette, s miután továbbá az egyh. törv. 300 §-a 5. pontja értelmében a követelés tárgyát képező pár-bérhátrányok fennállásának elbírálása nem a közgyűlés hatáskörébe tartozik, utasítja a kérvényező lelkészt, hogy amennyiben követelését a jelenlegi pósalakai lelkész által beterjesztett adatok után is fentartja, — forduljon ügyével az egyh. közigazgatási bírósághoz.

113. szám. Tárgyaltattak Fugyivásárhely, Less, Nyüved, Nagyszántó, Pelbárhida és Szentjános egyházaknak a parochiális könyvtárdijak tárgyában felterjesztett segélykérvényeik.

A közgyűlés Szentjános és Nyüved kivételével az egyházak anyagi szegénységét beigazoltnak látja, segélyezésre méltóknak itéli. Minthogy azonban a szükségelt könyvtárdijak kifizetésére pénztárában kellő fedezetet nem talál, segélyezés végett az egyházkerületre felterjeszti.

114. szám. A fugyivásárhelyi ref. egyház közalapi segélykérvényét, mely szerint templom és toronyjavításra 350 koronát kérelmez,

egyházmegyei közgyűlés 350 korona segélyre meleg pártolással terjeszti fel az egyházkerületi közgyűléshez.

115. szám. A magyar ref. egyházi Segélyegyletthez a révi, váncsodi, lessi fugyivásárhelyi és pusztajlakai egyházak beadott kérvényeik segélynyerhetés céljából pártolással az egyházkerületre felterjesztetnek.

116. szám. Rendkívüli államsegélyért Ács Endre m.-kakucsi lelkész kérvényez.

Közgyűlés az indokolt és anyagi károsodást hatóságilag igazolt kérvényt ajánlólag felterjeszti.

Jegyzőkönyv hitelesítésével

f. évi szeptember 10-én délután 3 órakor Sulyok István esperes, Bary József gondnok és a Nagyváradon lakó tanácsbírák megbizatnak.

Hitelesítjük:

Nagyárad, 1906. szeptember 10.

Sulyok István,
esperes.

Bary József,
egyhm. gondn.

Hegyesi Márton.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

a bihari ev. ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának
1906. évi szeptember hó 7-ik napján Nagyváradon tar-
tott üléséről.

I.

Tárgyalásra kitűzetett Nagy Lajos nagyvárad lakos
felebbezése egyházi adó ügyben.

A bíróság Szemes László legidősebb lelkeszi tanács-
bíró és Bary József gondnok kettős elnöklete alatt: Csák
Máté, Nádudvari Lajos, Lévai Mihály lelkeszi-, K. Nagy
Sándor és Hegyesi Márton világi-tanácsbírákból megalakul.

Sulyok István esperes és Kiss Elek világi tanács-
bíró az egyh. törv. 310. §. d) pontja értelmében érde-
keltségüket bejelentvén, elvonulnak.

Előadó: Lévai Mihály.

Jegyző: Kiss Antal.

Hivatalára nézve legidősebb elnök Bary József gond-
nok megállapítja, hogy felebbező szabályszerűen meg-
idéztetett, de sem személyesen, sem képviselő útján
meg nem jelent, az érdekelt egyház képviselőjében jelen
van Máté Lajos.

Ezután előadó előterjeszti, hogy Nagy Lajos nagy-
várad lakos felebbezi a nagyvárad ev. ref. egyháztanács
1906. év április 22-ik napján tartott gyűlésében 31. sz.
a. hozott azt a határozatát, melylyel őt abbeli felszólam-
lásával, hogy a reá, mint vegyes házasságra kivetett egyházi
adó felére szállíttassék le — elutasította. Az érdekelt
egyház képviselőjének felszólalása után világi elnök a
tárgyalást befejezettnek nyilvánítván, — a bíróság tanács-
kozásra visszavonult, meghozta, s az elnök nyilvános
ülésben kihirdette a következő

i t é l e t e t :

A bihari ev. ref. egyházmegye közigazgatási birósága a nagyváradai ev. ref. egyháztanácsnak Nagy Lajos egyházi adó elleni felszólamlását elutasító végzését hangsúlyozott kiemelésével annak, hogy több mint évtizede nem mutatható ki a nagyváradai ev. ref. egyházban oly gyakorlat, mely szerint a vegyes házasságok a megfelelő osztály szerint reájok esedékes adó felét fizették — helybenhagyja.

Ez ítélet ellen az egyh. törv. 251. §-a értelmében felebbezésnek helye nincs.

II.

Tárgyaltatott Szokolai István paptamási-i lakos felebbezése egyházi adó ügyben.

A bíróság Sulyok István esperes és Bary József gondnok kettős elnöklete alatt: Szemes László, Csák Máté, Nádudvary Lajos és Lévai Mihály lelkész, — Kiss Elek, Hegyesi Márton, K. Nagy Sándor világi tanácsbírókból megalakul.

Előadó: Lévai Mihály.

Jegyző: Kiss Antal.

Elnök megállapítja, hogy felek szabályszerűen megidézettek, de meg nem jelentek. Ezután előadó ismerteti az ügyet. Szokolai István paptamási-i lakos felebbezésével él azért, mert a paptamási-i presbyterium 1906. aug. 12-én tartott ülése 126. számú határozatával egyházi adókiivetés elleni felszólamlásával elutasította.

Ezután elnök a tárgyalást befejezettnek nyilvánítván, a bíróság tanácskozássra visszavonult, meghozta s nyilvános ülésben az elnök kihirdette a következő

i t é l e t e t :

A bihari egyházmegye közigazgatási birósága a paptamási-i egyháztanácsnak Szokolai István felebbezését elutasító végzését indokainál fogva helybenhagyja.

Ez ítélet ellen az egyh. törv. 251. §-a értelmében felebbezésnek helye nincs.

III.

Tárgyalás alá kitűzetett az örvéendi szőlőtelepújítási kérvény ügy.

A bíróság Sulyok István esperes és Bary József gondnok kettős elnöklete alatt Szemes László, Csák Máté, Nádudvari Lajos, Lévai Mihály egyházi, — Kiss Elek, Hegyesi Márton és K. Nagy Sándor világi tanácsbírókból megalakul.

Előadó: Hegyesi Márton.

Jegyző: Kiss Antal.

Elnök megállapítja, hogy vétiv csatolása szerint felek szabályszerűen megidézettek, s meg is jelentek. Érdekelt-ség a bíróság tagjai részéről fenn nem forog.

Előadó ismerteti az ügyet. Az örvéendi ev. ref. egyháztanács szőlőtelepi ügyének újra felvételét kéri azon alapon, mert az egyháztanács 1906. május 13-án tartott ülésében Rád László tanító kijelentette, hogy a tanítói föld 25 évi haszonbérbe adására vonatkozó beleegyező eredeti „Nyilatkozat” birtokában van, s tekintettel azon körülményre, hogy az egyházkerület közíg. bírósága ítéletét az 1905. május hó 25-én tartott ülésében 211. sz. a. nem az eredeti, hanem egy állítólag emlékezetből írt „Nyilatkozat” alapján hozta meg, újabb tárgyalást, s tanító részére 420 kor. évi haszonbér megállapítását kéri.

Rád László tanító felszólalása után elnök a tárgyalást befejezte, a bíróság zárt tanácskozásra visszavonult, meghozta, s az elnök nyílt ülésben kihirdette a következő

i t é l e t e t :

A bihari egyházmegye közigazgatási bírósága az örvéendi ev. ref. egyháztanácsnak a szőlőtelep ügyében újabb felvétel iránti kérvényét elutasítja, s a vonatkozó iratokat a Rád László ellen fennforogni látszó fegyelmi vétség megvizsgálása végett az egyházmegyei elnökségnek kiadja.

I n d o k o k :

A szőlőtelep ügyében úgy az egyházmegye közigazgatási bírósága 1905. április 26-án tartott ülésében, mint az egyházkerület közigazgatási bírósága 1905. május 24—26-án tartott ülésében ítéletet hozott, s amennyiben a szőlőtelep vitás ügye nem az egyh. törv. 300. §. 3., 4. pontja, hanem 5. pontja alá esik, ujtásnak az egyh. törv. 358. §-a értelmében hely nem adható, s így a kérvényt elutasítani kellett. Miután pedig a becsatolt iratokból Rád László tanító ellen az egyh. törv. 301. §. 9. pontja szerint minősülő, s hivatalból üldözendő fegyelmi vétségnek jelenségei látszanak fennforogni, az iratokat eljárás végett az elnökségnek kiadni kellett.

IV.

Tárgyalásra kitűzetett az örvéndi presbyterium panasza alapján Rád László tanító elleni fegyelmi ügy.

A bíróság Sulyok István esperes és Bary József gondnok kettős elnöklete alatt Szemes László, Csák Máté, Nádudvari Lajos lelkészi, — Kiss Elek, K. Nagy Sándor világi tanácsbírákból megalakul.

Hegyesi Márton és Lévai Mihály az egyh. törv. 310. §. c) pontja értelmében mint vizsgáló biztosok érdekeltiséget jelentvén, eltávoznak.

Előadó: Nádudvari Lajos.

Jegyző: Kiss Antal.

Elnök megállapítja, hogy a felek szabályszerűen megidézettek, s megjelentek.

Előadó szóbelileg ismerteti az ügy állását.

Az örvéndi presbyterium 6 vádpontban panaszt emel Rád László tanító ellen, mert a lelkészt felebbvalójának elismerni vonakodik, — személyével szemben tiszteletlen viselkedést, egyházi ügyben kiadott rendeletei iránt engedetlenséget tanusít, s magaviseletével a gyülekezet tagjait megbotránkoztatja. Az 1906. évi április 19-én tartott

egyházmegyei fegyelmi bírósági ülésen Bíró Ferenc lelkész a presbyterium nevében a vádpanaszt visszavonta, azonban a presbyterium 1906. május 6-án tartott ülésének 17. számú határozatával Rád László ellen a vádat fenntartotta.

Felek közül panaszlott Rád László, mint családi ügyet, kéri a panaszt visszautasítani, panaszos presbyterium részéről felszólaló pedig a vádpanaszt fenntartja.

Elnök a tárgyalást erre berekesztvén, a bíróság zárt ülésre visszavonult, meghozta, s elnök nyílt ülésben kihirdette a következő

v é g z é s t :

A bihari egyházmegye fegyelmi bírósága az örvéndi presbyterium által Rád László örvéndi tanító ellen emelt és az egyházmegye elnökségének 121/906. számú intézkedése folytán már megvizsgált panaszoknak érdemleges elbírálását felfüggeszti, s úgy a nevezett tanító, mint Bíró Ferenc örvéndi lelkész ellen az alább felsorolandó panaszokra nézve a fegyelmi eljárásnak hivatalból megindítását az egyházi törvény 364. §-nak e) pontja alapján elrendeli, s az összes iratokat az egyházi törvény 367—371. §-aiban és az egyházi bíróságok ügyviteli szabályainak 4. §-ában előirt eljárás végett az egyházmegye elnökségéhez áttétetni rendeli, s Rád László tanító ellen a pótvizsgálatot elrendeli.

I n d o k o k :

Az örvéndi presbyterium panaszára Rád László ottani tanító ellen folyamatba tett fegyelmi vizsgálat során, majd később a vizsgálat befejezte után a nevezett tanító az egyházmegye elnökségéhez intézett beadványaiban Bíró Ferenc ottani lelkészt azal vádolta meg, hogy:

1. 1905. évi szeptember elején a tani-

tás ideje alatt az iskola helyiségébe berohanván, a postakönyvet, amelylyel a tanító távozási engedélyt kérő írásbeli beadványát hozzá átküldötte, az asztalra lecsapta, s a tanítót olyan durva rendreutasítással illette, mely az iskolás gyermekeknél nagy megbotránkozást és ijedtséget okozott.

2. 1905. szeptember 27-én, amidőn a tanító által kért 3 napi szabadságidő engedélyezését megtagadta, s a tanító azt kérte, hogy e tárgyban határozathozatal végett az iskolaszéket hívja össze, — ennek a jogos kérelemnek a teljesítését indokolatlanul mellőzte.

3. 1905. évi december 22-én a tanítót és a gyermekeket a templomban vonta kérdőre a miatt, hogy ez utóbbiak nem járnak a templomba, s a gyermekeket ugy ekkor, valamint más esetekben is a templomban fenyegette, szidta és illetlen kifejezésekkel illette.

4. 1906. évi május 13-án a tanítót a presbyteri gyűlésen sikkasztó, gazembernek nevezte.

5. 1906. évi május 27-én a község-háza folyosóján többek jelenlétében a tanítóra ekként kiáltott reá: „Köszönjön piszkos gazember.”

6. 1906. május 28-án a tanítót egy iskolás gyermek előtt, s többek jelenlétében az utcán gazembernek nevezte.

Viszont Bíró Ferenc lelkész azzal vádolta Rád László tanítót, hogy őt a f. évi május 13-án a lelkészlakon durván megtámadta, s fenyegette és lakásáról ismételt felszólításra sem távozván, ott botrányosan viselkedett, úgy, hogy a községi főbíró közbejöttével kellett onnan eltávolíttatnia.

Minthogy ezek a kölcsönös vádak olyan természetűek, amelyek valódiságuk

esetén az egyházi törvény 301. §-ának 3. illetve 7. és 10. pontjai alá eshetnek, s mint ilyenek hivatalból üldözendők, ezekre nézve — tekintet nélkül arra, hogy a nevezett lelkész és tanító egymás ellen emelt összes panaszait visszavonták, — a fegyelmi eljárást hivatalból megindítani, s ennek fogatosítása iránt a törvénynek megfelelően intézkedni kellett, — s mint-hogy a már megvizsgált vádpontoknak, — az újabb felmerült panaszokkal együttes elbírálása mutatkozik célszerűnek, az elsorolt panaszok megvizsgálásáig az eddigi panaszok érdemleges elbírálása felfüggesztendő volt.

Hitelesítjük:

Nagyvárad, 1906. szeptember 10.

Sulyok István,
esperes.

Bary József,
egyházmegyei gondnok.

Hegyesi Márton.

Betűsoros tárgymutató

a bihari ref. egyházmegye 1906. év szeptember hó 7-ik napján
Nagyváradon tartott közgyűlésének jegyzőkönyvéhez.

	Szám
Adományokért jegyzőkönyvi köszönet	61
Ács Endre m.-kakucsi lelkész rendkiv. áll. segélyre ajánlva	116
Belhivatalnokokról törzskönyv készitendő	88
Bencsik Gyula tanító ellen fegyelmi vizsgálat elrendelése	66
B.-Szent-Mártoni tanítóválasztás megerősítve, az egyház be- keb. díjat fiz.	75
Bojti egyház a fiuiskola padozatának kijavítására utasítva	91
Bojti tanítóválasztás megerősítve, az egyh. bekeb. díj. fizet	74
Csák Máté az időszaki tanács rendes tagjának megvál.	71
Csák Máté lemondása a számszéki elnökségről elfogadtatik	104
Csutak Ferenc a n.-szántói tanítószágban megerősítették, be- keb. díjat fiz.	78
Dégenfeld József gróf egyházker. főgondnok üdvözlése	55
Egyházak belhivatalnokaikat, s a hátral. áll. adót fizessék ki	56
Egyházak a tanítóválasztásnál az egyh. törvényt és szabály- zatot tartásuk be	69
Egyházker. 72/897. sz. határozatának végrehajtása iránt meg- kerestetik	89
Egyházm. közgyűlés a 17/905. sz. határozatát fentartja	101
Egyházm. lelkészi könyvtár a nagyváradai tanítónőképzőnek adománya	87
Eröss Károly tanítótestületi képviselőnek választatik 1907. szeptemberig	97
Esperes jelentése a f. évi egyházlátogatásról	56
Esperes időszaki jelentése az elnökileg intézett ügyekről	68
Esperes jelentése a Czirkó-pusztán vallástanítás tárgyában tudomásul	100
Fugyi-i egyház a lelkész hiv. szerelvényeinek pótlására, jelen- tésre utasít.	63

Fugyi-i egyház mult évi számadása számszéki elnöknek ki- adatik	103
Fugyi-i egyháznak a kántori fizetés emelése nem engedé- lyeztetik	109
F.-Vásárhelyi egyház anyakönyveinek beköttetése és jelentésre utasít.	63
F.-Vásárhelyi egyház a lelk. hivat. szerelvényeinek pótlására, jelentésre ut.	63
F.-Vásárhelyi lelkészválasztás helybenhagyva, az egyház be- keb. díjat fizet	73
F.-Vásárhelyi egyház parochiális könyvtárdíj iránti kérvénye felterjesztetik	113
F.-Vásárhelyi egyház kerületi segélykérvénye egyhker.-re fel- terjeszt.	114
F.-Vásárhelyi egyház Ref. Segélyegylethez kérvénye egyház- kerületre felterj.	115
Furtai egyház ingatlanra vonatkozó pótcsereszerződést jóvá- hagyja	111
Garaguly Gyula a bőjti tanítóságban megerősítették, s bekeb. díjat fiz.	78
Gyűlés megnyitása és a megjelentek számbavétele	53
Gyűlésen meg nem jelenhető tagok igazolása	54
Hegyközujlaki egyház lelkésze és presbyt. a vadházasok szá- mán csökkenteni igyek.	60
Hegyközujlaki egyház áll. adóhátránya ügyében kérvényt ad- jon be, s jelentse	56
Hegyközszáldobágyi presbyt. isk. tandíj tárgyában újabb ha- tározatot hozzon	107
Hegyesi Márton vagy helyettese a Jámor-alapítvány képvi- seletével a Körös vízszabályozó társulati gyűléseken megbizatik	99
Hétköznapi istenítisztelet tartását akadályairól a lelkészek je- lentsenek	58
Iskolai jelentő iver az egyhker. statisztika rovataival pótlandók	93
Iskolai heti szünetek szerda és szombat délután adandók .	94
Kiss Elek 1906. szept.-től 1909. szept.-ig egyhker. rendes képviselőül vál.	72
Kiss Elek az időszaki tanács rendes tagjául megválasztatik	71
Kiss Jenő a nyüved-kügy-pusztai tanítóságban megerősítte- tetik, esküt tesz és bekeb. díjat fizet	81

	5
	Szám
Közalapi járulékokat az egyházak dec. 20-ig befizessék . . .	85
Lelkészek a biblia magyarázatra gondot fordítsanak . . .	57
Lessi egyház anyakönyveit köttesse be, s jelentsen . . .	63
Lessi missiói jelentés tudomásul szolgál . . .	105
Lessi egyház parochiális könyvtárdij iránti kérvénye egyház- kerületre felterjesztendő . . .	113
Lessi egyház Ref. Segély-egylethez intézett . . .	115
Lévai Mihály számszéki elnöknek megválasztatik . . .	104
Miskolczy Árpád az időszaki tanács póttagjául megválasztatik	71
Nádudvari Lajos egyházker. pótképviselőül választ. . .	72
Nádudvari Lajos az időszaki tanács póttagjául választ. . .	71
Nagy Lajos egyh. adó ügyben felebbezése köz. bir. . .	I.
K. Nagy Sándor egyhker. pótképviselőül választatik . . .	72
Nagyszántói tanítóválasztás megerősítve, az egyház bekeb. díjat fizet . . .	78
Nagyszántói egyház 1905. évi számadása helybenhagyva . . .	103
Nagyszántói egyház parochiális könyvtárdij kérvénye egyház- kerületre felterjesztendő . . .	113
Nagyvárad leányinternátusról múlt évi jelentés tudomásul . .	98
Nagyvárad tanítónőképzőnek tanszékre 1000 kor. évi segély kötelezőleg biztosítatik, az egyházmegye a kötelező já- rulékokat stb. biztosítja . . .	85
Nyüvedkügy-pusztai tanítóválasztás végleg jóváhagyatik . .	84
Nyüvedi egyház parochiális könyvtárdij iránti kérelme nem teljesített . . .	113
Okl. tanítók próbaévre nem választhatók, egyházak figyel- meztetnek . . .	77
Örvéndi urbéreseknél adományaért köszönet . . .	67
Örvéndi szőlőtelep ügyben köz. bir. végzés . . .	III
Örvéndi presbyterium panasza Rád László tanító ellen, fegy. bíráóság . . .	IV
Pap Imre a bojti tanítószágban megerősített s bekeb. díjat fizet . . .	75
Paptamási-i tanítóválasztás megerősítve, az egyház bekeb. dí- jat fizet . . .	79
Paptamási-i org. fitanító módosított díjlevele megerősítettik, s egyházkerületre terj. . .	84
Parochiális könyvtárdij iránt beadott kérvények elintézése . .	113
Pelbárhidai egyház parochiális könyvtárdijkérvénye egyhker.-re felterjeszt. . .	113

Posta Lajos ifj. a paptamási-i tanítóságban megerősítették, s bekeb. díjat fiz.	79
Presbyteriumok a mindennapi és ismétlő iskoláztatás hiányait pótolják	65
Puskás Lajos a szentjánosi tanítóságban megerősítették, s bekeb. díjat fizet	80
P.-Ujlaki lelkész és presbyteriumnak az egyház belső építése is figyelmébe ajánlt.	59
P.-Ujlaki egyház iskolaépítése jóváhagyatik, kölcsön engedélyeztetik s egyhker.-re felt.	102
P.-Ujlaki egyház Ref. Segélyegyleti segélyre ajánltatik	115
Révi lelkész szolgálmányainak megváltása újabb határozatra visszaadatik	83
Révi egyház múlt évi számadása pótlás végett visszaadatik	103
Révi missziói jelentés tudomásul szolgál	105
Révi egyház Ref. Segélyegyleti segélyre ajánltatik	115
Sorbárné-féle mezőtelki alap múlt évi számadása tud. vét.	106
Szalai József nbecskereki lelkész kérvénye nem teljesítettik	110
Szemes László újabb 3 évre egyhker. képviselővé választ.	71
Szemes László az időszaki tanács pórtagjául választatik	65
Szentjánosi urbéreseknak adományaért köszönet	80
Szentjánosi tanítóválasztás megerősítve, az egyház bekeb. díjat fizet	113
Szentjánosi egyház parochiális könyvtárdíj iránti kérelme nem teljesít.	II
Szokoly István felebbezése adóügybe, közig. bír.	95
Tanítótestületi köz- és segélypénztári számadása tudomásul tudom.	96
Tanítótestület tankönyvajánlása a tanítók magánhasználatára	62
Özv. Tumszeng Adolfnénak jkönyvi köszönet m.-telegdi adományaért	90
Zsákai egyház a 3-ik iskola felállítására, jelentésre utasít.	108
Zsákai iskolajavítás helybenhagyatik, 2 évre pótdó kivetése engedélyezve	99
Jámbor-féle hagyatéki ügyben a bizottsági javaslat elfogad.	112
Józsa Gábor tóti-i lelkész követelésével egyh. bírósághoz ut.	62
Juricskai Dezső örvéndi birtokosnak adományaért köszönet	60
Váncsodi lelkész és presbyt. a vadházasok számának csökkentésére felhivatik	67
Váncsod község képviselőtestületének adományaért köszönet	

	55
	Szám
Váncsodi tanítóválasztás helybenhagyva, az egyh. bekeb. di- jat fizet	76
Váncsodi 3-ik tanító díjlevele megerősítettik, s egyházkerü- letre felterj.	83
Váncsodi egyház Ref. Segélyegyleti segélyre ajánltatik	115
Varga Béla hközüjlaki tanító körü iskolalátogatóul választatik	92
Varga Gedeon a f.-vásárhelyi lelkésztségben megerősítteik s bekeb. díjat fiz.	73
Vármegyei közü. bizottság az iskoláztatás érdekében megker.	65
Vasárnap délutáni istenítisztelet akadályairól a lelkészek je- lentsenek	58
Vilmányi István a váncsodi tanítószágban megerősítettik, s be- keb. díjat fiz.	76

